

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu

**miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie
oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie**

Opracowanie:

mgr inż. Agnieszka Borkowska – kierująca zespołem
mgr inż. Marcelina Prałat

III wyłożenie do publicznego wglądu
05 listopad 2019 r.- 21 maja 2024 r.
Poznań

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	3
1.1	Informacje wstępne	3
1.2	Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3	Główne cele projektowanego dokumentu	3
1.4	Wykorzystane materiały oraz metodyka pracy	4
1.5	Informacje o zawartości dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	7
1.6	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	12
1.7	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	13
2.	Istniejący stan środowiska.....	14
2.1	Położenie i zagospodarowanie terenu	14
2.2	Rzeźba terenu.....	15
2.3	Gleby.....	15
2.4	Wody powierzchniowe i podziemne	17
2.5	Klimat lokalny	20
2.6	Jakość powietrza atmosferycznego, w tym klimatu akustycznego	21
2.7	Krajobraz przyrodniczy i kulturowy	24
2.8	Fauna i flora, różnorodność biologiczna	25
2.9	Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	26
3.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	26
4.	Istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie ..	26
5.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	27
6.	Przewidywane oddziaływania na środowisko	31
6.1	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę	31
6.2	Oddziaływanie na ludzi.....	32
6.3	Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi.....	33
6.4	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	34
6.5	Oddziaływanie na krajobraz.....	39
6.6	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny	39
6.7	Oddziaływanie na klimat akustyczny.....	41
6.8	Oddziaływanie na zasoby naturalne	43
6.9	Oddziaływanie na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe.....	43
6.10	Oddziaływanie na obszar Natura 2000.....	44
7.	Rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	44
8.	Propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu	46
9.	Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	46
	Załącznik nr 1 do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie – rysunek planu.....	53
	Załącznik nr 2 do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie – Oświadczenie autora.....	54

1. Wprowadzenie

1.1 Informacje wstępne

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie. Do sporządzenia miejscowego planu przystąpiono na podstawie uchwały Nr XIII/92/2019 Rady Gminy Komorniki z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie. Uchwałą Nr XX/178/2020 Rady Gminy Komorniki z dnia 20 lutego 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XIII/92/2019 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie zmieniono załącznik graficzny, określający granice obszaru objętego projektem planu: generalnie teren objęty projektem uległ zmniejszeniu.

Obszar opracowania jest zlokalizowany w rejonie drogi wojewódzkiej w Komornikach i Szreniawie oraz Rosnowie. Obszar projektu obejmuje teren o powierzchni ok. 115,1 ha.

1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania

Prognoza została sporządzona na podstawie art. 51 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, zwanej dalej ustawą ooś, oraz art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennych, zwanej dalej upzp.

Zakres prognozy został określony w art. 51 ust. 2 ustawy ooś. Ponadto zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy ooś z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy:

- Regionalną Dyрекcyjną Ochrony Środowiska w Poznaniu (odpowiedź pismem nr WOO-III.411.310.2019.ET.1z dnia 21.08.2019 r. oraz pismem nr WOO-III.411.106.2020.ET.1 z dnia 16.04.2020 r.),
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu (odpowiedź pismem nr NS-52/3-75/20 z dnia 20.04.2020 r.).

1.3 Główne cele projektowanego dokumentu

Celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest przeznaczenie terenu na cele zbiornika retencyjnego o funkcji przeciwpowodziowej oraz ochronę terenów przed niekontrolowaną zabudową, mogącą powstawać na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Powyższe zostało określone w uchwale Nr XIII/92/2019 Rady Gminy Komorniki z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie.

Projekt planu miejscowego przewiduje przeznaczenie dla analizowanego terenu jako:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolami: **1MN, 2MN**;
- 2) teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej, oznaczony symbolem: **MN/U**;
- 3) tereny zabudowy zagrodowej, oznaczone symbolami: **1RM, 2RM, 3RM, 4RM, 5RM, 6RM, 7RM**;
- 4) tereny rolnicze, oznaczone symbolami: **1R, 2R, 3R, 4R**;

- 5) tereny zieleni urządzonej, oznaczone symbolami: **1ZP, 2ZP**;
- 6) teren zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczony symbolem: **Z/WS**;
- 7) teren wód – rów, oznaczony symbolem: **W**;
- 8) tereny dróg publicznych klasy zbiorczej, oznaczone symbolami: **1KDZ, 2KDZ**;
- 9) teren drogi publicznej klasy dojazdowej, oznaczony symbolem: **KDD**;
- 10) tereny dróg wewnętrznych, oznaczone symbolami: **1KDW, 2KDW, 3KDW**;
- 11) teren ciągu pieszo-jezdnego, oznaczony symbolem: **KX**;
- 12) teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyka, oznaczony symbolem: **E**.

Celem prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie, analiza i ocena m.in. istniejącego stanu środowiska oraz jego potencjalnych zmian na skutek braku realizacji projektowanego dokumentu, a także przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

1.4 Wykorzystane materiały oraz metodyka pracy

Niniejsza prognoza została wykonana na podstawie informacji zawartych w literaturze oraz opracowaniach i dokumentach prawnych. Dokonano również wizji terenowej obszaru, którego dotyczy miejscowy plan.

Literatura:

- Bednarek R. (Red.), Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań 2012,
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001,
- Kowalczak P., Kurosz P., Sobolewski Ł., Powódź w powiecie poznańskim w 2010 roku, Poznań 2010,
- Matuszkiewicz J.M., Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, IGiPZ PAN, Wrocław Warszawa Kraków 1993,
- Solon J. i in., Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, „Geographia Polonica” 2018, vol. 91, iss. 2, s.143-170,
- Szponar A., Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Woś A., Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, IGiPZ PAN, Warszawa 1993.

Materiały kartograficzne:

- Atlas ssaków polskich, <http://www.iop.krakow.pl/ssaki/Katalog.aspx>,
- Baza Danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>,
- Centralna Baza Danych Geologicznych, <https://baza.pgi.gov.pl/>,
- Geoportal, www.geoportal.gov.pl.

Akty prawne:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2380),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1225),

- Uchwała Nr XIII/92/2019 Rady Gminy Komorniki z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie,
  - Uchwała Nr XX/178/2020 Rady Gminy Komorniki z dnia 20 lutego 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XIII/92/2019 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie,
  - Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.),
  - Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.),
  - Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 425),
  - Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1478 ze zm.),
  - Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1436 ze zm.),
  - Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.),
  - Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54),
  - Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.),
  - Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399),
  - Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.)
  - Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 82 ze zm.).
- Dokumenty:
- Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej, Ministerstwo Rolnictwa Rozwoju Wsi, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2004,
  - Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej, Ministerstwo Rolnictwa Rozwoju Wsi, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2016,
  - Mapa akustyczna dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa wielkopolskiego. Część opisowa, Akustix, GDDKiA, Przeźmierowo 2018,
  - Mikołajków J., Sadurski A. (red.), Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017,
  - Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2018 /wg badań PIG/", WIOŚ 2018,
  - Ocena stanu jednolitych części wód jezior w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela, GIOŚ,
  - Opracowanie map akustycznych dla odcinków dróg powiatowych o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie położonych w granicach administracyjnych powiatu poznańskiego, Wrocław 2016,
  - Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2023 r. poz. 335),
  - Plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. Poznański Obszar Metropolitalny, Poznań 2019,
  - Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+, Poznań 2019,
  - Program Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, Poznań 2017,

- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Komorniki na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028, Poznań 2021,
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2016-2020, Poznań 2016,
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025, Poznań 2020,
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg powiatowych znajdujących się na terenie powiatu poznańskiego, Poznań 2018,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2019, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań 2020,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021, WIOŚ Poznań 2022,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2022, WIOŚ Poznań 2023,
- Sprawozdanie roczne z wdrażania Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Instytucja Zarządzająca Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013, 2013,
- Stan środowiska w Wielkopolsce. Raport 2017, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ Poznań 2017,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim. Raport 2020, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań 2020,
- Strategiczna mapa hałasu dla głównych dróg na terenie powiatu poznańskiego, Świdnica 2022,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013,
- Studium przyrodniczo-krajobrazowe Gminy Komorniki, Poznań 1996,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki,
- Synteza wyników GPR 2020/21 na zamiejskiej sieci dróg wojewódzkich, GDDKiA, Warszawa 2021,
- Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. z 2020 r. poz. 243).

Inne:

- Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody GDOŚ, <http://crfop.gdos.gov.pl/>
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, <https://www.gddkia.gov.pl/>
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, <https://www.gios.gov.pl/>, <https://www.gov.pl/web/gios>
- Główny Urząd Geodezji i Kartografii, <http://www.gugik.gov.pl/>
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, <https://klimat.imgw.pl/>
- Monitoring jakości wód podziemnych, <https://mjwp.gios.gov.pl/>
- Natura 2000, <http://natura2000.gdos.gov.pl/>
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <https://www.wody.gov.pl/>
- Wielkopolski rejestr zabytków, <http://poznan.wuoz.gov.pl/>
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, <http://poznan.wios.gov.pl/>
- Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu, <https://zdp.poznan.pl/>
- Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej, <https://www.gov.pl/web/klimat/uciazliwosc-zapachowa>.

1.5 Informacje o zawartości dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Zakres informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Opracowanie zawiera takie informacje jak:

- zawartość, główne cele projektowanego dokumentu i jego powiązania z innymi dokumentami,
- metody, z których korzystano przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje, które dotyczą przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko,
- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu planu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i na środowisko,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych.

Jednym z elementów prognozy jest streszczenie informacji zawartych w opracowaniu, sporządzone w języku niespecjalistycznym. Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera również informację o dacie sporządzenia prognozy oraz imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów. Załącznikiem do prognozy jest oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy.

Zakres projektowanego dokumentu, czyli miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, został sprecyzowany w art. 15 upzp. Wynika on również z uchwały Nr XIII/92/2019 Rady Gminy Komorniki z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie i uchwały Nr XX/178/2020 Rady Gminy Komorniki z dnia 20 lutego 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XIII/92/2019 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa następujące przeznaczenie obszaru: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (1MN, 2MN), teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej (MN/U), tereny zabudowy zagrodowej (1RM, 2RM, 3RM, 4RM, 5RM, 6RM,

7RM), tereny rolnicze (1R, 2R, 3R, 4R), tereny zieleni urządzonej (1ZP, 2ZP), teren zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych (Z/WS), teren wód – rów (W), tereny dróg publicznych klasy zbiorczej (1KDZ, 2KDZ), teren drogi publicznej klasy dojazdowej (KDD), tereny dróg wewnętrznych (1KDW, 2KDW, 3KDW), teren ciągu pieszo-jezdnego (KX), teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyka (E).

Ponadto projekt określa:

- a) definicję funkcji usługowej,
- b) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, w tym m.in.:
  - w odniesieniu do linii zabudowy m.in. lokalizację budynków i wiat zgodnie z wyznaczonymi liniami zabudowy z dopuszczeniem wysunięcia przed linie zabudowy takich części budynku jak: okapy, gzymsy na głębokość nie większą niż 0,8 m oraz takich części budynków jak: balkony, tarasy, schody zewnętrzne, pochylnie, zadaszenia nad wejściami, na głębokość nie większą niż 1,5 m, z zachowaniem przepisów odrębnych,
  - zakaz lokalizacji budynków garażowo-gospodarczych oraz wiat o ścianach wykonanych z elementów blaszanych lub z prefabrykowanych przęseł betonowych, obiektów i budynków tymczasowych, za wyjątkiem terenów 1RM, 2RM, 3RM, 4RM, 5RM, 6RM, 7RM oraz obiektów zaplecza budowy na czas ich realizacji i nowych, napowietrznych linii elektroenergetycznych,
  - zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykowanych elementów betonowych,
  - dla budynków istniejących w dniu uchwalenia planu dopuszczenie zachowania funkcji, przebudowy, rozbudowy i nadbudowy z możliwością zachowania istniejącej geometrii dachu oraz przy zachowaniu pozostałych ustaleń planu,
- c) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym m.in.:
  - gromadzenie i dalsze zagospodarowanie odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi,
  - dopuszczenie zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas prowadzenia robót budowlanych na działce budowlanej lub ich wywóz zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego,
  - zgodnie z przepisami odrębnymi, nakaz ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód, w tym poprzez eliminację potencjalnych zanieczyszczeń związanych z prowadzeniem gospodarki rolnej,
  - nakaz zapewnienia dostępu do rowów na potrzeby wykonywania robót konserwacyjnych i hydrotechnicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - nakaz zachowania powszechnego dostępu do wód powierzchniowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - zastosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, które ograniczą negatywny wpływ na środowisko, w tym na nieruchomości sąsiednie przy realizacji przedsięwzięć ustalonych planem,
- d) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, w tym m.in.:
  - nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, w granicach stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, wyznaczonych na rysunku planu,
  - prowadzenie badań archeologicznych realizować zgodnie z przepisami odrębnymi,
- e) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznej: w tym m.in. zakaz lokalizowania tablic reklamowych, urządzeń reklamowych,

- f) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznej,
- g) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, które ustalają m.in.:
  - lokalizację budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie wolnostojącej, budynków gospodarczo-garażowych, wiat, stanowisk postojowych, obiektów małej architektury, urządzeń, sieci i obiektów infrastruktury technicznej,
  - lokalizację na działce budowlanej nie więcej niż jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego, jednego budynku gospodarczo – garażowego, jednej wiaty,
  - wysokość i rodzaj dachów,
  - intensywność zabudowy,
  - powierzchnię zabudowy,
  - minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego,
  - parametry nowo wydzielanych działek budowlanych,
- h) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej, które ustalają m.in.:
  - lokalizację budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie wolnostojącej, budynków mieszkalno-usługowych w zabudowie wolnostojącej, budynków, budowli usługowych w zabudowie wolnostojącej, budynków dla ośrodka rehabilitacyjnego hipoterapii: budynku rehabilitacyjnego, budynku stajni, budynku ujeżdżalni, budynków gospodarczo-garażowych, wiat, dojsć i dojazdów, stanowisk postojowych, obiektów małej architektury, urządzeń, sieci i obiektów infrastruktury technicznej,
  - lokalizację na działce budowlanej nie więcej niż jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego,
  - wysokość i rodzaj dachów,
  - intensywność zabudowy,
  - powierzchnię zabudowy,
  - minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego,
  - parametry nowo wydzielanych działek budowlanych,
- i) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenów zabudowy zagrodowej, które ustalają m.in.:
  - lokalizację budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie zagrodowej, budynków związanych z gospodarką rolną, budowli rolniczych, budynków gospodarczo-garażowych, wiat, dojsć i dojazdów, stanowisk postojowych, obiektów małej architektury, urządzeń, sieci i obiektów infrastruktury technicznej,
  - wysokość i rodzaj dachów,
  - intensywność zabudowy,
  - powierzchnię zabudowy,
  - minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego,
- j) zasady zagospodarowania terenów rolniczych: ustala się m.in. rolniczy sposób zagospodarowania,
- k) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania na terenach zieleni urządzonej, które ustalają m.in.:
  - minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego: 70% powierzchni działki budowlanej,
  - zakaz sytuowania budynków i wiat,

- dopuszczenie lokalizacji: obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych, obiektów małej architektury, tablic informacyjnych, ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych, dojść i dojazdów, urządzeń, sieci i obiektów infrastruktury technicznej,
- l) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych, które ustalają m.in.:
- lokalizację zbiornika przeciwpowodziowego, retencyjnego oraz innych budowli przeciwpowodziowych i urządzeń wodnych,
  - lokalizację inwestycji publicznych w zakresie edukacji publicznej oraz związanych z krzewieniem kultury fizycznej, w szczególności plenerowych budowli sportowo-rekreacyjnych, w tym: altan rekreacyjnych, placów zabaw, skateparków, boisk, kortów tenisowych i innych,
  - dopuszczenie lokalizacji:
    - budowli hydrotechnicznych piętrzących, upustowych i regulacyjnych, jak: zapory, progi i stopnie wodne, jazy, bramy przeciwpowodziowe, śluzy wałowe, syfony, wały przeciwpowodziowe, kanały, opaski brzegowe, rowy melioracyjne,
    - obiektów związanych z transportem wodnym, jak: sztuczne wyspy, nabrzeża, mola, pirsy, pomosty, pochylnie,
    - plaży,
    - obiektów małej architektury,
    - tablic informacyjnych,
    - stanowisk postojowych,
    - ciągów pieszych i pieszo-rowerowych,
    - dojść i dojazdów,
    - urządzeń, sieci i obiektów infrastruktury technicznej,
  - zakaz sytuowania budynków i wiat,
  - minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego nie mniejszą niż 70% powierzchni działki budowlanej,
- m) zasady zagospodarowania terenu wód – rowu, które ustalają m.in.:
- zachowanie istniejącego rowu melioracyjnego,
  - dopuszczenie:
    - prowadzenia prac związanych z konserwacją oraz innych służących zachowaniu przepływu wody,
    - przebudowy i skanalizowania rowu,
    - lokalizacji ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych,
- n) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu infrastruktury technicznej – elektroenergetyka, które ustalają m.in.:
- sytuowanie stacji transformatorowej,
  - maksymalna wysokość obiektu budowlanego stacji transformatorowej: 3,5 m, wysokość ta nie dotyczy nasłupowej stacji transformatorowej,
  - intensywność zabudowy,
  - powierzchnię zabudowy,
  - minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego,
- o) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa, ustala się zgodnie z przepisami:

- nakaz ochrony otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego,
- p) szczegółowe zasady i warunki scalenia i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym, które ustalają m.in.:
  - odstąpienie od wyznaczenia terenu, dla którego przewiduje się obowiązek przeprowadzenia scaleń i podziałów,
  - szczegółowe zasady i warunki dla scalania i podziału nieruchomości przeprowadzonych na podstawie przepisów odrębnych na terenach oznaczonych 1MN, 2MN i MN/U,
- q) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakazie zabudowy, ustala się m.in.:
  - przy zagospodarowywaniu obszaru uwzględniać wymagania dotyczące dróg pożarowych oraz warunki dla przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru,
  - zachowanie systemu melioracyjnego, a w przypadku konieczności jego naruszenia obowiązek zapewnienia rozwiązań zastępczych,
- r) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji,
- s) ustalenia dla terenów dróg publicznych i wewnętrznych oraz dotyczące zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną.

Projekt miejscowego planu jest zgodny z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki.

Projekt planu powiązany jest z następującymi dokumentami:

- a) Programem ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2016-2020 i Programem ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025 – poprzez realizację celów ochrony środowiska w powiecie poznańskim, którymi są m.in.:
  - ochrona i poprawa jakości powietrza (poprzez m.in. dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i ograniczenie emisji szkodliwych substancji do powietrza),
  - ochrona wód i powierzchni ziemi (poprzez zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, ograniczenie emisji szkodliwych substancji do wód i do ziemi, zrównoważone gospodarowanie wodami, racjonalizację zużycia wód, zwiększenie retencji wodnej, ochronę naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi i gleb przed degradacją, ochronę zasobów geologicznych),
  - prawidłowa gospodarka odpadami (poprzez właściwe postępowanie z odpadami wytwarzanymi w związku z działalnością gospodarczą; unieszkodliwianie substancji szczególnie szkodliwych dla zdrowia ludzi),
  - stan akustyczny środowiska (poprzez ograniczanie emisji hałasu),
  - zasoby przyrodnicze (poprzez poprawę stanu i jakości walorów przyrodniczych),
- b) Programem Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 i Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Komorniki na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 – poprzez realizację celów ochrony środowiska w gminie Komorniki:
  - poprawa jakości powietrza, spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy (poprzez m.in. dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii),
  - ochrona wód, racjonalizacja zużycia wody oraz ochrona przed zagrożeniami powodziowymi, zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych gminy przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód (poprzez zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej),
- c) podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który podobnie jak niniejsza prognoza, stanowi materiał planistyczny, sporządzany na potrzeby projektu planu miejscowego.

1.6 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Obowiązek przedstawienia w prognozie oddziaływania na środowisko propozycji dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania został określony w art. 51 ust. 2 lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 55 ust. 5 przytoczonej wyżej ustawy, organ opracowujący projekt planu, czyli Wójt Gminy Komorniki, zobowiązany jest prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego projektu planu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska: „Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy (...) prowadzenie państwowego monitoringu środowiska, w szczególności:

- a) opracowywanie i realizacja wieloletnich strategicznych programów państwowego monitoringu środowiska i wykonawczych programów państwowego monitoringu środowiska,
- b) gromadzenie informacji o środowisku w zakresie ujętym w programach państwowego monitoringu środowiska,
- c) przetwarzanie zgromadzonych informacji o środowisku i dokonywanie ocen stanu środowiska,
- d) opracowywanie raportów o stanie środowiska,
- e) udział w międzynarodowej wymianie informacji o stanie środowiska, w tym koordynacja współpracy z Europejską Agencją Środowiska, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2009, str. 13)”.

Organem prowadzącym Państwowy Monitoring Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Jak wskazano w art. 23 ust. 3 ww. ustawy, „Państwowy monitoring środowiska jest podstawowym źródłem danych i informacji o stanie środowiska w Polsce”.

Zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska: „Państwowy monitoring środowiska jest podstawowym źródłem danych i informacji o stanie środowiska w Polsce.” Państwowy Monitoring Środowiska (PMS) stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o stanie środowiska. Obejmuje on zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych potrzeb wynikających z polityki ekologicznej państwa”, przyjęto iż po realizacji inwestycji składowe środowiska, tj.

- stan powietrza oraz wpływ zanieczyszczeń powietrza na ekosystemy,
- stan wód podziemnych i wód powierzchniowych;
- stan gleby i ziemi,
- jakość klimatu akustycznego,
- stan promieniowania jonizującego i pól elektromagnetycznych,
- stan elementów różnorodności biologicznej, w tym lasów, siedlisk przyrodniczych i gatunków,

będą badane w ramach tego monitoringu, co zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, który określa iż dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko, wynikającego z realizacji planów, możliwe jest wykorzystanie stosownie do potrzeb istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania. W związku z tym założono, iż monitoring skutków realizacji ustaleń

projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie opierać się na monitoringu realizowanym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko, wynikającego z realizacji planów, możliwe jest wykorzystanie stosownie do potrzeb istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska, na podstawie których zostanie wykonana analiza i ocena stanu elementów środowiska, będą odnosić się do terenu projektu planu. Monitoring może być wykonany również w oparciu o indywidualne zamówienia, w ramach realizacji warunków decyzji.

Częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień projektu planu będzie dostosowana do częstotliwości prowadzenia monitoringu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, czyli co dwa lata w oparciu o powyższy monitoring. Kontrola związana z wydawaniem pozwoleń na budowę będzie przeprowadzana w zależności od składanych wniosków o pozwolenie na budowę.

Niezależnie do monitoringu państwowego, przy realizacji zabudowy, następuje dwuetapowa analiza porealizacyjna, tj. na etapie budowy – to zgodnie z przepisami, nadzór leży w gestii kierownika budowy oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Z kolei na etapie eksploatacji inwestycji, możliwości monitoringu leżą zarówno po stronie organu samorządu gminnego, poprzez kontrolę:

- stanu powietrza oraz wpływ zanieczyszczeń powietrza na ekosystemy, (sprawdzenie rodzaju wykorzystywanego ogrzewania -niskoemisyjność stosowanych rozwiązań),
- stanu wód podziemnych i wód powierzchniowych, (ewidencjonowanie liczby i szczelności zbiorników bezodpływowych oraz okresową kontrolę dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiornika bezodpływowego, w tym częstotliwości jego opróżniania, kontrolę systemu wodociągowego w celu zminimalizowania ewentualnych strat wody, a także przeprowadzanie okresowych kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się osadów ściekowych z przydomowych oczyszczalni ścieków),
- stanu gleby i ziemi, (badania pod kątem występowania „dzikich” wysypisk śmieci),
- stanu elementów różnorodności biologicznej, w tym lasów, siedlisk przyrodniczych i gatunków, (zachowanie istniejących wartościowych zadrzewień, kontrola stanu zagospodarowania terenów zieleni, w celu wyeliminowania ich zabudowywania),
- gospodarki odpadami – ewidencjonowanie umów na wywóz odpadów stałych ale i w przypadku działalności gospodarczej kontrola pod kątem prowadzonej ewidencji posiadanych odpadów,
- poprawności użytkowania terenu w ramach wizji okazjonalnych, np. o jakiej funkcji jest powierzchnia deklarowana dla określenia wysokości podatku i jej wielkość.

Po zakończonej budowie, na etapie eksploatacji, również Nadzór Budowlany może skontrolować poprawność i zgodność z planem miejscowym, użytkowania budynków. Przeprowadzona zostanie również inwentaryzacja powykonawcza.

Dostawcy mediów, monitorują zużycie mediów, czy też stan techniczny uzbrojenia terenu.

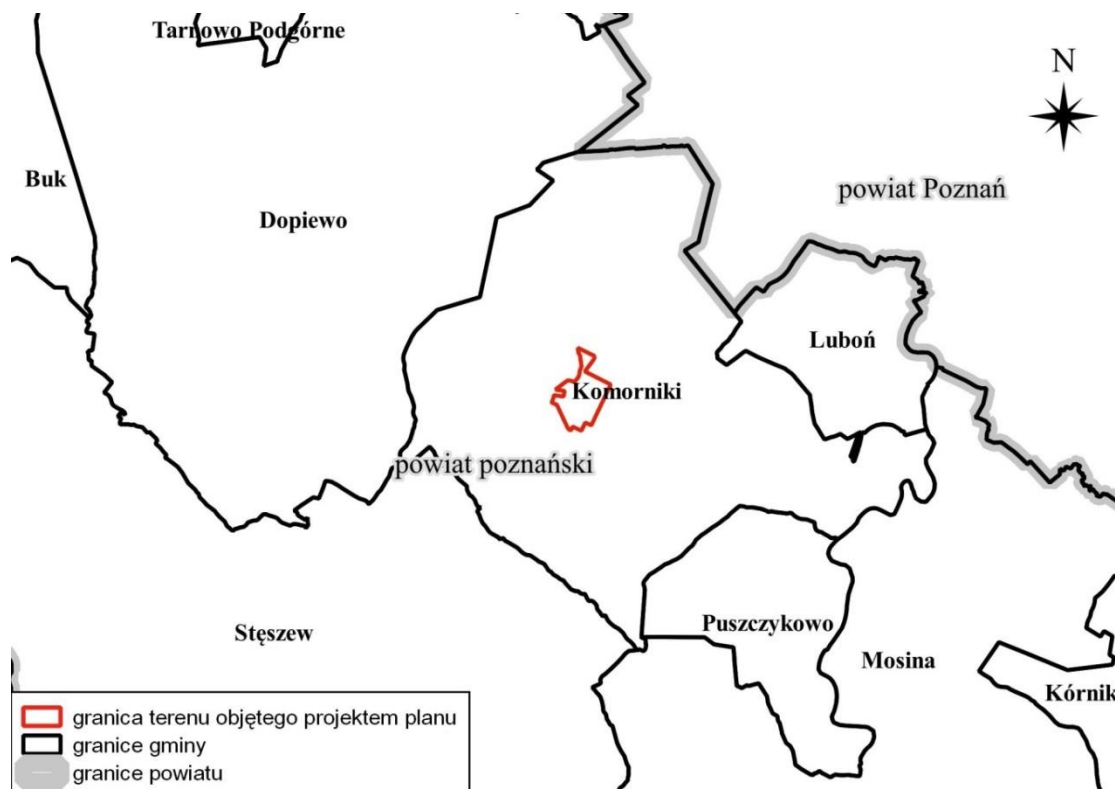
1.7 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na znaczne oddalenie obszaru analizowanego od granic państwa, ustalenia dla terenu objętego projektem planu nie będą powodować transgranicznych oddziaływań na środowisko.

2. Istniejący stan środowiska

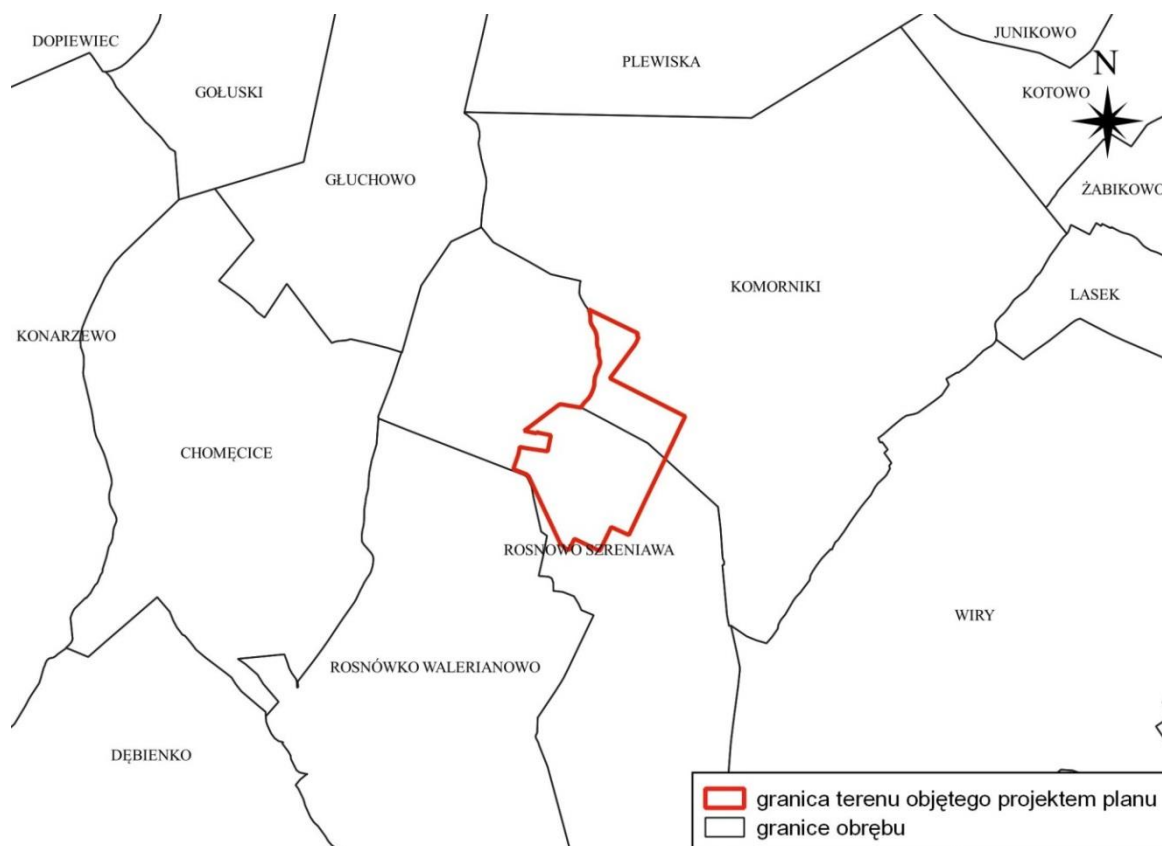
2.1 Położenie i zagospodarowanie terenu

Obszar opracowania znajduje się w województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim, gminie Komorniki (ryc. 1). Teren objęty projektem planu położony jest na terenie trzech wsi: Komorniki, Szreniawa i Rosnowo i dwóch obrębów ewidencyjnych: Komorniki i Rosnowo-Szreniawa (ryc. 2).

Ryc. 1. Położenie administracyjne terenu opracowania na tle powiatów i gmin

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <http://www.gugik.gov.pl>

Ryc. 2. Położenie administracyjne terenu opracowania na tle obrębów ewidencyjnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie <http://www.gugik.gov.pl>

Od wschodu obszar planu ograniczony jest drogą wojewódzką, od zachodu – drogą powiatową nr 2388P, od północy drogą gminną – ul. Benedykta Wielocha oraz gruntami rolnymi, od południa – drogą powiatową nr 2412P. Obszar analizowany stanowią głównie grunty rolne. W granicach opracowania usytuowany jest jeden budynek mieszkalny jednorodzinny.

W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego obszaru występują tereny rolnicze oraz tereny zabudowane – głównie mieszkaniowe jednorodzinne. W rejonie ul. Jarzębinowej i Poznańskiej usytuowana jest zabudowa: budynek aresztu śledczego, zabudowania firmy produkcyjnej Dalpo oraz budynek mieszkalny wielorodzinny.

2.2 Rzeźba terenu

Według podziału fizycznogeograficznego Polski J. Kondrackiego przedmiotowy obszar położony jest na obszarze prowincji Nizina Środkowoeuropejska, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Wielkopolskie i mezoregionu Wysoczyzna Grodziska.

Pojezierze Wielkopolskie charakteryzuje się występowaniem procesu stepowienia i dużą ilością jezior.

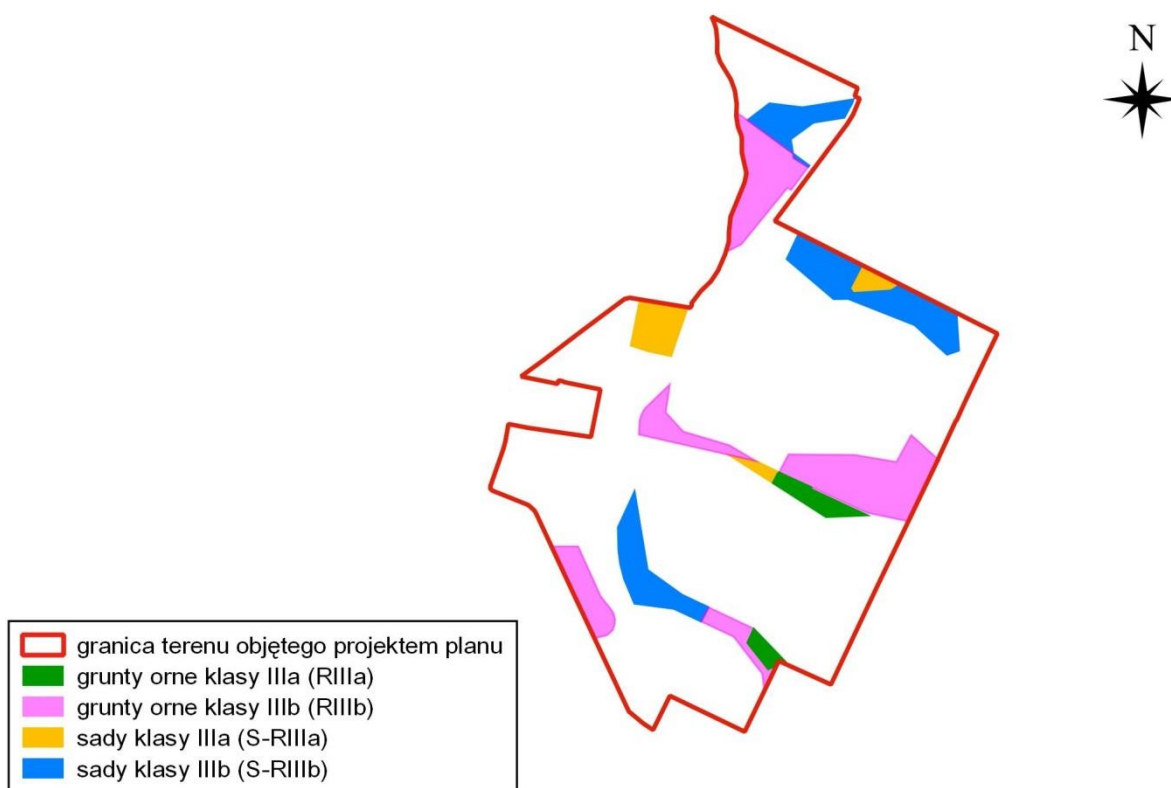
2.3 Gleby

Obszar opracowania wg mapy geologicznej leży na utworach pochodzących z ery kenozoiku, okresu czwartorzędu: glinach zwałowych, ich zwietrzelinach oraz piaskach i żwirach lodowcowych pochodzących z epoki plejstocenu.

Na terenie objętym projektem miejscowego planu na większości obszaru zidentyfikowano gliny i pyły o słabej przepuszczalności gruntów, w rejonie rowu melioracyjnego występują grunty organiczne o zmiennej

przepuszczalności gruntów. W północnej części analizowanego obszaru przy drodze powiatowej nr 2388P – ul. Rosnowska występują piaski i skały lite silnie uszczelnione o średniej przepuszczalności gruntów (mapa hydrograficzna).

Zgodnie z mapą zasadniczą, obszar analizy stanowią grunty orne (R), sady (S), łąki trwałe (Ł), grunty pod rowami (W), grunty rolne zabudowane (Br) oraz drogi (dr). Wśród gruntów rolnych znajdują się grunty stanowiące użytki rolne klasy I-III. Są to grunty rolne klasy III: grunty orne klasy IIIa i IIIb (RIIIa i RIIIb), a także sady klasy IIIa i IIIb (S-RIIIa i S-RIIIb) (ryc. 3). Przeznaczenie ich na cele nierolnicze wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w przypadku planowanego, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Na potrzeby projektu planu uzyskano zgodę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zmianę przeznaczenia następujących gruntów: gruntów ornych klasy IIIb (RIIIb), sadów klasy IIIa (S-RIIIa) i sadów klasy IIIb (S-RIIIb) o powierzchni 5,7294 ha na cele nierolnicze, które w projekcie planu przewidziane zostały na tereny Z/WS, 2ZP i KX (wcześniej 2KX).

Ryc. 3. Grunty rolne klas I-III na terenie opracowania
Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy zasadniczej

Jak wynika z mapy glebowo-rolniczej, na terenie objętym opracowaniem na większości obszaru znajdują się gleby biellicowe i pseudobiellicowe kompleksu żytniego bardzo dobrego lub kompleksu żytniego dobrego, wytworzone z piasków gliniastych lekkich przechodzących w gliny luźne na głębokości od 25 do 100 cm. Pozostałe gleby to:

- gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne kompleksu żytniego dobrego lub kompleksu żytniego słabego, wytworzone z piasków słabogliniastych lub piasków słabogliniastych przechodzących w gliny luźne na głębokości od 50 do 100 cm,
- gleby murszowo-mineralne i murszowate, użytki zielone średnie, przechodzące w piaski słabogliniaste na głębokości od 50 do 100 cm,

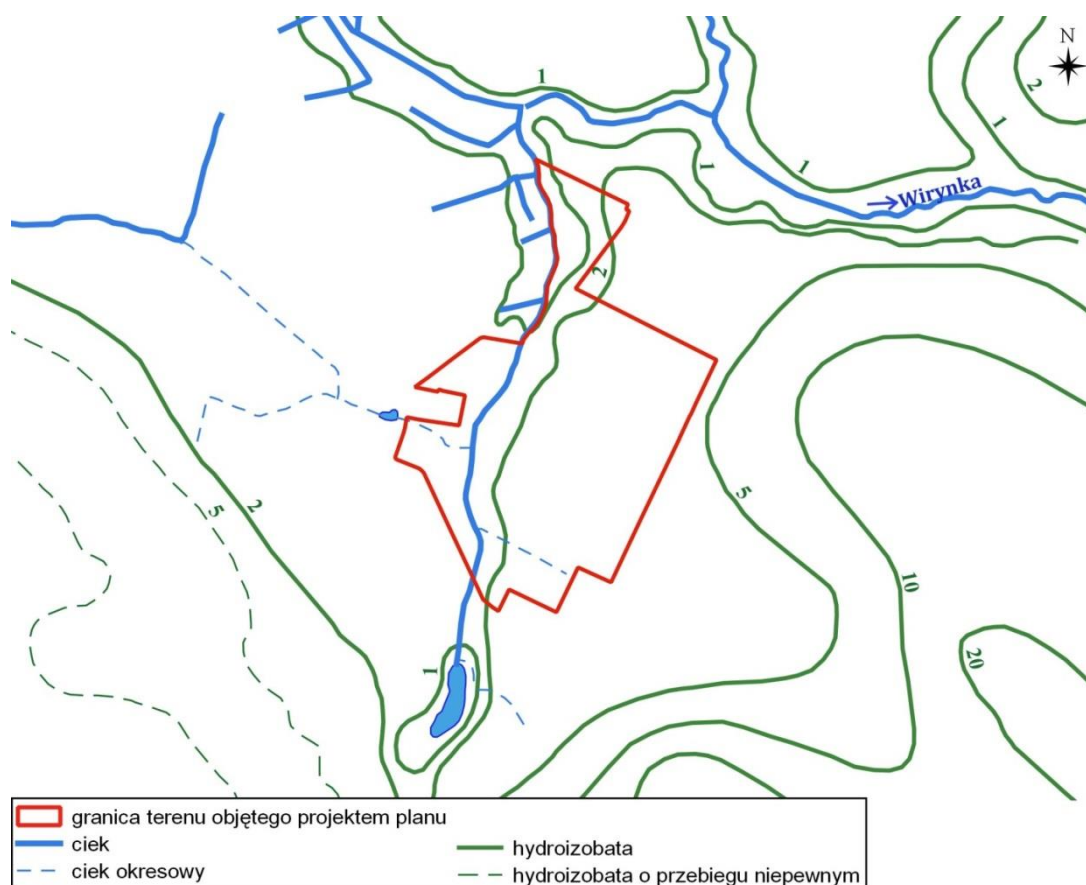
- gleby mułowo-torfowe i torfowo-mułowe, użytki zielone średnie, utworzone z gleb mułowo-torfowych,
- czarne ziemie właściwe kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego, utworzone z piasków gliniastych mocnych przechodzących w piaski gliniaste lekkie na głębokości od 50 do 100 cm,
- tereny zabudowane (o zabudowie zwartej), utworzone z piasków gliniastych lekkich przechodzących w gliny lekkie na głębokości od 50 do 100 cm.

Na obszarze objętym projektem planu nie znajdują się złoża surowców mineralnych, obszary górnicze ani tereny górnicze.

2.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z podziałem hydrogeologicznym Polski, omawiany obszar znajduje się na terenie dorzecza rzeki Odry, zlewni rzeki Warty. Rzeka Wirynka przepływa w odległości ok. 260 m na północ od analizowanego obszaru. W odległości ok. 6 km, na wschód od granic projektu planu przepływa rzeka Warta. Na obszarze projektu planu przepływa rów o charakterze głównym, do którego wpływa kilka pobocznych rowów melioracyjnych. Tworzą one sieć rowów melioracyjnych. Ponadto grunty stanowiące obszar projektu planu są zaopatrzone w systematyczną sieć drenarską. Teren opracowania znajduje się pomiędzy hydroizobata o wartości 1 i 2, które oznaczają, że głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu wynosi 1 m i 2 m.

Wybrane uwarunkowania wodne na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie przedstawiono na ryc. 4.

Ryc. 4. Uwarunkowania wodne na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie
Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy hydrograficznej

Rzeka Wirynka stanowi lewobrzeżny dopływ Warty i posiada jeden duży dopływ o nazwie dopływ spod Pokrzywnicy. Dla rzeki nie prowadzi się stałych obserwacji i pomiarów wodowskazowych. Ciek ten posiada dynamiczny reżim hydrologiczny, w związku z czym bywa bardzo groźny podczas krótkotrwałych opadów deszczowych o dużym natężeniu, czyli tzw. deszczów nawalnych. Choć Wirynka stanowi mały ciek, w jego zlewni występują lokalne podtopienia, które następują w trakcie opadów o charakterze nawalnym. Są one związane z dużym uszczelnieniem terenu zlewni rzeki Wirynka, które nastąpiło w wyniku postępującego zurbanizowania terenu gminy Komorniki. Tereny dotychczasowo pełniące funkcję rolniczą stały się terenami zabudowanymi m.in. budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi i wielorodzinnymi czy budynkami usługowymi, którym towarzyszą drogi i parkingi, czyli powierzchnie uszczelnione. Zatem tereny dotychczas biologicznie czynne straciły dotąd pełnią funkcję wchłaniania wód opadowych i roztopowych. Zaznaczyć trzeba, że proces ten nadal trwa. Ponadto skutkiem powyższego jest to, że dopływy rzeki Wirynki przestają być jedynie niewielkimi ciekami, które tylko okresowo zasilane są w wodę pochodzącą z terenów rolniczych, a stają się głównymi odbiornikami wód opadowych z terenów zabudowanych.

Na kształtowanie się zasobów wodnych, powierzchniowych i podziemnych, na terenie powiatu poznańskiego jak i gminy Komorniki, wpływ mają uwarunkowania przyrodnicze. Obszar gminy charakteryzuje się niską roczną sumą opadów (około 500 mm) i wzrostem temperatury, co powoduje zwiększenie się ewapotranspiracji, co z kolei powoduje występowanie zjawiska suszy. W związku z opisanymi warunkami zasobność cieków wodnych na terenie gminy jest niska. Nie jest możliwe jednoznaczne określenie poziomów wód oraz wielkości i prędkości przepływów, a także wpływu retencjonowania na te elementy dla sieci rowów melioracyjnych i cieków naturalnych występujących na obszarze opracowania, ponieważ dla tych cieków nie zostały przeprowadzone badania powyższych parametrów. Szczegółowe pomiary wielkości i przepływu wód, kierunku odpływu wód, wpływu na zasoby ilościowe i jakościowe wód podziemnych i powierzchniowych zwierciadła przyszłego zbiornika, jak i rzędne zwierciadła wód podziemnych swobodnego, napiętego i ustalonego zostaną zbadane i wykonane w kolejnym etapie inwestycji. Najważniejszą rolą planu jest ustalenie przeznaczenia terenu, a dopiero po ustaleniu możliwego przeznaczenia wdrożone zostają procedury „pomiarowe”.

Z pisma Starosty Poznańskiego nr WŚ.644.01050.2020.XXVII z dnia 12.11.2020 r. wynika, iż na terenie opracowania, na działce nr ewid. 7/41 zlokalizowane jest nieczynne ujęcie wód podziemnych, wykonane w 1980 r.

Obszar opracowania znajduje się na terenie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie Wirynka.

JCWP o nazwie Wirynka (RW600017185729) charakteryzuje się typem potoku nizinnego piaszczystego na utworach starogłacialnych. Jej stan został zidentyfikowany jako zły, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożone. Wyznaczono derogacje czasowe, czyli odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych w stosunku do danej części wód: przedłużenie terminu osiągnięcia celów z uwagi na brak możliwości technicznych. Termin osiągnięcia dobrego stanu wyznaczono na 2021 rok. W zlewni tej występuje presja komunalna, w związku z tym w programie działań naprawczych zaplanowano podstawowe działania, takie jak: uporządkowanie gospodarki ściekowej. To pozwoli na zredukowanie występującej presji w sposób wystarczający dla osiągnięcia dobrego stanu (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. 2023 poz. 335).

Stan ekologiczny JCWP o nazwie Wirynka (RW600010185729) został określony jako słaby, a stan chemiczny poniżej dobrego. Ocena stanu wód to zły stan wód. Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożone. Występują m.in. takie presje jak: rozwój obszarów zurbanizowanych (transport, turystyka, odpływ miejski), odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja, eutrofizacja, prostowanie koryta. Wyznaczono odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. 2023 poz. 335).

Dla JCWP o nazwie Wirynka określono cele środowiskowe na lata 2022-2027:

- dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieków dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,
- stan chemiczny, dla złagodzonego wskaźnika benzo(a)piren(w) - poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

W poprzednim okresie cele środowiskowe zostały nieosiągnięte – brak postępu (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. 2023 poz. 335).

Z „Oceny stanu jednolitych części wód za rok 2016” oraz „Klasyfikacji wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2016” wynika, że w 2016 r. punkcie pomiarowo kontrolnym Wirynka – Łęczyca na terenie JCWP Wirynka określono klasę elementów biologicznych jako III, klasa elementów fizykochemicznych – stan poniżej dobrego, klasa elementów chemicznych – stan poniżej bardzo dobrego. Stan ekologiczny ustalono jako umiarkowany oraz oceniono stan JCWP jako zły. W 2017 i 2018 roku nie przeprowadzono badań dla JCWP Wirynka. Z „Oceny stanu jednolitych części wód jezior w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela”, wynika, że w 2019 roku w punkcie pomiarowo kontrolnym Wirynka – Łęczyca na terenie JCWP Wirynka dla stanu ekologicznego wyznaczono 4 klasę – słaby stan ekologiczny, a dla stanu chemicznego stan chemiczny poniżej dobrego. Ocena stanu JCWP Wirynka to zły stan wód.

Obszar opracowania należy do Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 60 (JCWPd nr 60, kod: PLGW600060), których stan ilościowy i chemiczny w 2012 r. był dobry. W roku 2016 stan ilościowy również został określony jako dobry, natomiast stan chemiczny został zidentyfikowany jako słaby - stwierdzono możliwości migracji znacznego ładunku azotanów z wód podziemnych do wód powierzchniowych zlewni JCW „Mogilnica od Rowu Kąkolewskiego do ujścia”. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrażona. Ponadto z mapy stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary, zamieszczonej na stronie monitoringu jakości wód podziemnych prowadzonej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, stan chemiczny i ilościowy w 2019 r. dla danej JCWPd określono jako dobry. Celami środowiskowymi wyznaczonymi dla JCWPd nr 60 są:

- utrzymanie dobrego stanu chemicznego,
- utrzymanie dobrego stanu ilościowego (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. 2023 poz. 335).

Najbliższymi punktami pomiarowo-kontrolnymi w granicach JCWPd nr 60, dla których przeprowadzono ocenę jakości wód podziemnych w roku 2018 są punkty zlokalizowane w Kalwach (gm. Buk), Kamionkach (gm. Kórnik) oraz w Pecnie (gm. Mosina). Punkt monitoringu stanu chemicznego nr 1278 w Kalwach oddalony jest od analizowanego obszaru o ok. 14,5 km i zlokalizowany jest na gruntach ornych. Wody w tym punkcie, według wskaźników nieorganicznych posiadają III klasę jakości, końcową klasę jakości również określono jako III. Punkt nr 2563 znajdujący się w Kamionkach na terenie zabudowy wiejskiej, oddalony jest o ok. 14,5 km od przedmiotowego obszaru. Wody w tym punkcie, według wskaźników nieorganicznych, posiadają III klasę jakości, a końcową klasę jakości określono jako II. Z kolei punkt nr 1495 w Pecnie oddalony jest o ok. 14,6 km i również zlokalizowany jest na terenie zabudowy wiejskiej. Wody w tym punkcie, według wskaźników nieorganicznych posiadają IV klasę jakości, według wskaźników organicznych – I klasę, a końcową klasę jakości określono jako IV (opracowano na podstawie „Oceny jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2018 /wg badań PIG/”, 2018). W 2019 roku przeprowadzono monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. Uzyskano następujące wyniki dla omówionych powyżej punktów:

- punkt nr 1278 – III klasa, czyli wody zadowalającej jakości,
- punkt nr 2563 – II klasa, czyli wody dobrej jakości,

- punkt nr 1495 – III klasa, czyli wody zadowolającej jakości (opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska”, 2020).

W 2020 r. w punkcie tym określono końcową klasę jakości jako II tj. wody dobrej jakości (źródło: 2020 – Klasy jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring operacyjny: <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>).

W roku 2022 przeprowadzono monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. Najbliższymi punktami monitoringu w granicach JCWPd nr 60, dla których przeprowadzono ocenę były:

- punkt nr 1278 – III klasa, czyli wody zadowolającej jakości,
- punkt nr 2615 (Mosina) – III klasa, czyli wody zadowolającej jakości.

Dla wyżej wymienionych punktów nr 2563 i 1495 nie przeprowadzono badań (opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, marzec 2023).

Obszar nie jest usytuowany w rejonie głównego zbiornika wód podziemnych.

Zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną opracowaną przez B. Paczyńskiego opisywany obszar położony jest w Prowincji Północnej, regionu wielkopolskiego (XIII), podregionu wielkopolskiej doliny kopalnej (XIII A). Podregion wielkopolskiej doliny kopalnej charakteryzuje się występowaniem głównego poziomu użytkowego o wydajności od 10 m³/h do 30 m³/h w utworach czwartorzędu na głębokościach od 20 m do 60 m. Poziom użytkowy w utworach miocenu (trzeciorzęd) charakteryzuje się taką samą wydajnością, jednak występuje na głębokościach 80 m – 130 m. Głębokość zalegania pierwszego poziomu warstwy wodonośnej uzależnione jest od budowy geologicznej i ukształtowania powierzchni. Jak wspomniano wyżej teren opracowania znajduje się pomiędzy hydroizobata o wartości 1 i 2.

Na podstawie map zagrożenia powodziowego stwierdzono, że teren objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, czyli poza:

- obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),
- obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%).

Ponadto teren objęty analizą znajduje się poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%) oraz poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

2.5 Klimat lokalny

Wg podziału na regiony klimatyczne Polski wg A. Wosia, obszar poddany analizie zlokalizowany jest w regionie XV – Środkowopolskim. Teren ten charakteryzuje się bardzo dużą liczbą dni w roku z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, ale bez opadu.

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej na swojej stronie internetowej udostępnia dane na temat klimatu dla wielolecia 1971-2000. Teren objęty projektem planu znajduje się w strefie występowania jednych z najwyższych wartości średniej temperatury powietrza – od 8°C do 9°C. Dla wielolecia występowała tam najwyższa temperatura maksymalna powietrza, czyli powyżej 27°C. Z kolei temperatura minimalna wynosiła -8°C do -7°C, co w porównaniu do reszty kraju jest wartością nieco powyżej średniej. Usłonecznienie na przedmiotowym obszarze wynosiło ok. 1600-1620 godzin w roku, co jest dość dużą wartością, powyżej średniej. Średnia suma opadu była jedną z najniższych w Polsce i wynosiła od 500 mm

do 550 mm.

2.6 Jakość powietrza atmosferycznego, w tym klimatu akustycznego

Stopień zanieczyszczenia powietrza

„Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2019” wykazała następujące wyniki dla strefy wielkopolskiej.

- a) pod kątem ochrony zdrowia:
  - klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, ołowiu, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz dla poziomu docelowego ozonu, arsenu, kadmu, niklu,
  - klasa C oznaczająca przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM₁₀,
  - klasa C oznaczająca przekroczenie poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu,
- b) pod kątem ochrony roślin:
  - klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla dwutlenku siarki i tlenków azotu,
  - klasa C oznaczająca przekroczenie dla ozonu.

W 2021 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opublikował na swojej stronie „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2020”. Pod kątem ochrony zdrowia ludzi oceniono zanieczyszczenie powietrza następującymi związkami: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ozon, tlenek węgla, pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, ołów w PM₁₀, arsen w PM₁₀, nikiel w PM₁₀, kadm w PM₁₀, benzo(a)piren B(a)P w PM₁₀. Natomiast pod kątem ochrony roślin oceniono zanieczyszczenie następującymi związkami: tlenek azotu, dwutlenek siarki, ozon.

Pod kątem ochrony zdrowia dla strefy wielkopolskiej stwierdzono:

- klasę A oznaczającą brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu PM₁₀, ołowiu w pyłe PM₁₀ oraz poziomów docelowych: kadmu, arsenu, niklu w pyłe PM₁₀ oraz ozonu,
- klasę C1 oznaczającą przekroczenie poziomu dopuszczalnego II fazy dla pyłu PM_{2,5} (20 µg/m³),
- klasę C oznaczającą przekroczenie poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀,
- klasę D2 ze względu na przekroczenie wartości normatywnej 120 µg/m³ ozonu w kontekście celu długoterminowego.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską, do której należy gmina Komorniki, zaliczono do klasy A ze względu na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki i tlenku azotu oraz brak przekroczeń docelowych poziomów ozonu. Jednakże w dodatkowej klasyfikacji dla ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie wielkopolskiej przypisano klasę D2 oznaczającą przekroczenie poziomu stężenia.

„Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021” wykazała następujące wyniki dla strefy wielkopolskiej_2 (powstałej na skutek połączenia strefy wielkopolskiej oraz strefy miasto Kalisz):

- a) pod kątem ochrony zdrowia:
  - klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, oraz dla poziomu docelowego ozonu,
  - klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla poziomu dopuszczalnego ołowiu, oraz dla poziomu docelowego arsenu, kadmu, niklu, w pyłe zawieszonym PM₁₀,
  - klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} – I faza,

- klasa C1 oznaczająca przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} – II faza,
  - klasa C oznaczająca przekroczenie średniodobowego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM₁₀,
  - klasa C oznaczająca przekroczenie poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀,
- b) pod kątem ochrony roślin:
- klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla dwutlenku siarki i tlenków azotu,
  - klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla poziomu celu docelowego ozonu,
  - klasa D2 oznaczająca przekroczenie dla poziomu celu długoterminowego ozonu.

Roczna ocena jakości powietrza za rok 2022, przedstawiona w „Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2022” wykazała następujące wyniki dla strefy wielkopolskiej:

a) pod kątem ochrony zdrowia:

- klasa A oznaczająca brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, oraz dla poziomu docelowego ozonu,
- klasa A oznaczająca brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM₁₀,
- klasa A oznaczająca brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – I faza,
- klasa A1 oznaczająca brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – II faza,
- klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla poziomu dopuszczalnego ołowiu, oraz dla poziomu docelowego arsenu, kadmu, niklu w pyłe zawieszonym PM₁₀,
- klasa C oznaczająca przekroczenie poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀,
- klasa D2 oznaczająca przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu.

b) pod kątem ochrony roślin:

- klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla dwutlenku siarki i tlenków azotu,
- klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla poziomu docelowego ozonu,
- klasa D2 oznaczająca przekroczenie dla poziomu celu długoterminowego ozonu.

Klimat akustyczny

Na stopień zanieczyszczenia obszaru hałasem wpływa komunikacja drogowa. Obszar planu sąsiaduje z ulicą Jarzębinową oraz z ulicą Rosnowską, będącymi drogą powiatową 2388P relacji Komorniki - Rosnówko, z ulicą Poznańską – droga powiatowa nr 2412P relacji Trzcielina - Szreniawa oraz z drogą wojewódzką.

Droga powiatowa 2388P relacji Komorniki - Rosnówko stanowi drogę klasy zbiorczej. Posiada nawierzchnię bitumiczną, czyli nawierzchnię twardą ulepszoną, natomiast droga powiatowa nr 2412P relacji Trzcielina - Szreniawa stanowi drogę klasy zbiorczej o nawierzchni bitumicznej, czyli nawierzchni twardej ulepszonej.

Badania natężenia ruchu dróg, które zarządzane są przez Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu, wykonano w 2015 r.

Teren objęty analizą zlokalizowany jest na odcinku Komorniki - Rosnowo drogi powiatowej 2388P relacji Komorniki - Rosnówko, na którym średniodobowy ruch pojazdów wynosi 5286 poj./dobę. Największy średniodobowy ruch pojazdów na dobę na drogach powiatowych w powiecie poznańskim wynosi 23 731 poj./dobę, a zatem odcinek drogi biegnący przy badanym obszarze nie należy do najbardziej

uczęszczanych odcinków w powiecie, w związku z tym droga ta w sposób znaczący nie wpływa na zanieczyszczenie hałasem na obszarze analizowanym. Dla drogi powiatowej nr 2412P relacji Trzcielina – Szreniawa wyznaczono pięć odcinków:

- Trzcielina – Konarzewo: 2538 poj./dobę,
- Konarzewo (Kościelna do Szkolnej): 3741 poj./dobę,
- Konarzewo (Poznańska) – Chomęcice: 2253 poj./dobę,
- Chomęcice - Rosnowo (Poznańska): 1965 poj./dobę,
- Rosnowo (Słoneczna): 3695 poj./dobę.

Obszar analizowany zlokalizowany jest w sąsiedztwie odcinka Chomęcice - Rosnowo (Poznańska) i Rosnowo (Słoneczna). W związku z tym, że dla odcinków tych średniodobowy ruch jest niższy niż średniodobowy ruch pojazdów na dobę na drogach powiatowych w powiecie poznańskim, droga powiatowa ta w sposób znaczący nie wpływa na zanieczyszczenie hałasem na obszarze analizowanym. W „Strategicznej mapie hałasu dla głównych dróg na terenie powiatu poznańskiego” z 2022 r. ww. drogi nie zostały ujęte.

W roku 2016 dla odcinków dróg powiatowych o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, położonych w granicach administracyjnych powiatu poznańskiego, opracowano mapy akustyczne. Droga powiatowa nr 2388P relacji Komorniki – Rosnowo i droga powiatowa nr 2412P relacji Trzcielina – Szreniawa nie zostały ujęte w ww. opracowaniu. W związku z tym nie można stwierdzić, czy akustyczne standardy jakości środowiska zostały przekroczone.

Kolejne badania natężenia ruchu na drogach powiatowych zostały wykonane w 2021 r. Obszaru opracowania dotyczą trzy odcinki pomiarowe:

- odcinek ul. Malinowskiego w m. Komorniki – gr. m. Komorniki na drodze powiatowej nr 2388P: 4309 poj./dobę,
- odcinek gr. m. Komorniki – m. Rosnowo (dr. 2412P) na drodze powiatowej nr 2388P: 171 poj./dobę,
- odcinek m. Rosnowo – dr. DW 196A (dawna dr. DK 5) na drodze powiatowej nr 2412P: 3672 poj./dobę.

W odniesieniu do badań natężenia ruchu z 2015 r., natężenie ruchu na drodze powiatowej nr 2412P pozostało na podobnym poziomie. Z kolei natężenie na drodze powiatowej nr 2388P uległo zmniejszeniu. Największy średniodobowy ruch pojazdów na dobę na drogach powiatowych w powiecie poznańskim wynosił 22 714 poj./dobę, a średni średniodobowy ruch pojazdów na dobę wynosił 4 428 poj./dobę. Oznacza to, że natężenie ruchu na obu drogach powiatowych było znacznie mniejsze niż największy ruch w powiecie, oraz nieznacznie mniejszy niż średni ruch w powiecie. W związku z tym drogi powiatowe w sąsiedztwie obszaru objętego projektem planu nie wpływają znacząco na zanieczyszczenie hałasem na terenie analizowanym.

Dla dróg krajowych i wojewódzkich Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad na swojej stronie internetowej udostępnia wyniki Generalnego Pomiaru Ruchu, który wykonany został w 2015 r. Obecna droga wojewódzka wcześniej stanowiła drogę krajową nr 5. Dla tej drogi wykonano badania. Najbliższy punkt pomiarowy zlokalizowany był w miejscowości Trzebaw na odcinku pomiarowym Komorniki - Stęszew, na którym średni dobowy ruch roczny (SDRR) wyniósł 21566 poj./dobę. Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych (SDRR) na drogach krajowych w województwie wielkopolskim w 2015 roku wynosił 12171 poj./dobę. Wynik na odcinku pomiarowym Komorniki – Stęszew w najbliższym punkcie pomiarowym jest prawie dwa razy wyższy niż średni dobowy ruch roczny w województwie wielkopolskim. W związku z tym droga ta ma znaczący wpływ na obszar analizowany.

Pomiędzy rokiem 2015 a 2020/2021 odcinek drogi leżącej w sąsiedztwie planu zmienił zarządcę i droga krajowa nr 5 na tym odcinku obecnie jest zarządzana przez Zarząd Dróg Wojewódzkich. Zmieniły się również lokalizacje niektórych punktów pomiaru.

Generalny Pomiar Ruchu 2020/2021 rozpoczęty w 2020 r. przeprowadzono dla istniejącej sieci dróg

wojewódzkich z wyjątkiem tych odcinków, dla których zarządcami są prezydenci miast na prawach powiatu. Zgodnie z jego wynikami, średni dobowy ruch roczny na drodze wojewódzkiej nr 196a na odcinku w. Mosina /S5/ – Komorniki (ul. Pocztowa), w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Trzebawiu wynosił 10460 poj./dobę. Jest to wynik powyżej średniej dla dróg wojewódzkich, która wynosiła 4231 poj./dobę. W związku z powyższym droga wojewódzka oddziałuje w sposób znaczący na teren objęty projektem planu.

Stan klimatu akustycznego na terenie opracowania określa się jako dość zadowalający. Ww. drogi powiatowe ze względu na małe natężenie ruchu nie wpływają w znaczący sposób na klimat akustyczny analizowanego terenu w części wschodniej i południowej. Droga wojewódzka ma znaczący wpływ na obszar analizowany w części wschodniej.

2.7 Krajobraz przyrodniczy i kulturowy

Obszar objęty analizą wykazuje walory krajobrazowe. Teren projektu planu znajduje się na obszarze doliny rzeki Warty. Obszar charakteryzuje się występowaniem krajobrazu rolniczego: znajdują się tam grunty orne, łąki i sady. Przez teren opracowania przepływa rów o charakterze głównym, wraz z pobocznymi rowami melioracyjnymi. Teren przecina z zachodu na wschód droga gruntowa znajdująca się na działce nr ewid. 132/2, wzdłuż której rosną okazałe drzewa. Ponadto po wschodniej stronie ulicy Rosnowskiej również rosną stare, wysokie drzewa. Zadrzewienia przydrożne stanowią walor tego obszaru. Na obszarze planu, przy ul. Poznańskiej usytuowana jest zabudowa: budynek mieszkalny jednorodzinny o wysokości do ok. 7 m i dachu wielospadowym.

Na obszarze opracowania występują deniwelacje terenu. W najwyższym miejscu wysokość wynosi ok. 85,0 m n.p.m., a w najniższym ok. 75,0 m n.p.m. Biorąc pod uwagę cały obszar objęty projektem miejscowego planu, różnica wysokości terenu wynosi ok. 10,0 m. Teren opada w kierunku środka obszaru analizowanego, w stronę rowu o północno-południowym przebiegu.

W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego obszaru występują tereny rolnicze oraz tereny zabudowane: produkcyjne, usługowe, mieszkaniowe jednorodzinne i wielorodzinne. W rejonie ul. Jarzębinowej i Poznańskiej, przy terenie opracowania, usytuowana jest zabudowa: budynek aresztu śledczego, zabudowania firmy produkcyjnej Dalpo oraz budynek mieszkalny wielorodzinny. Na terenie zabudowy produkcyjnej usytuowane są budynki o wysokości do ok. 10 m i dachach płaskich, jednospadowych i dwuspadowych. Z kolei budynki aresztu posiadają wysokość do ok. 9 m i do III kondygnacji, a także dachy płaskie, jednospadowe i dwuspadowe. W sąsiedztwie aresztu znajduje się budynek mieszkalny wielorodzinny o wysokości ok. 7 m, II kondygnacjach nadziemnych i płaskim dachu. W otoczeniu projektu planu, po drugiej stronie ul. Jarzębinowej występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Budynki mieszkalne najczęściej posiadają do II kondygnacji o wysokości kalenicy do ok. 9 m. Występują dachy dwuspadowe i wielospadowe, strome. Również przy ul. Poznańskiej występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Budynki mieszkalne mają do ok. 7 m i II kondygnacji oraz dachy dwuspadowe. Obok zlokalizowane jest również przedszkole, budynek handlowo-usługowy i korty tenisowe.

Omawiany teren przylega bezpośrednio do drogi powiatowej nr 2388P – ul. Jarzębinowa i ul. Rosnowska, drogi powiatowej nr 2412P relacji Trzcielina - Szreniawa – ul. Poznańska oraz drogi wojewódzkiej – ul. Poznańska.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują zabytki chronione na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, które byłyby wpisane do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego. Do wielkopolskiego rejestru zabytków wpisane są:

- a) w miejscowości Komorniki:
  - kościół par. pw. św. Andrzeja Ap., XV/XVI, 1911-12, nr rej.: 2342/A z 27.02.1995,
  - plebania, ul. Kościelna 12, 1918, nr rej.: 2344/A z 3.02.1995,
  - organistówka, ul. Kościelna, szach., XVII, 2 poł. XIX, nr rej.: 2343/A z 3.02.1995,

- park dworski, 2 poł. XIX, nr rej.: 1805/A z 18.08.1980,
- b) w miejscowości Szreniawa:
  - mauzoleum Bierbaumów, na terenie Wielkopolskiego Parku Narodowego, 1860, nr rej.: 2277/A z 14.07.1993,
  - zespół pałacowy, ob. Muzeum Rolnictwa:
    - pałac, 1852-53, nr rej.: 1907/A z 12.04.1983,
    - park, poł. XIX, nr rej.: 1804/A z 18.08.1980,
    - dworek „myśliwski” (przeniesiony z Będlewa), na terenie parku, drewn., 2 poł. XIX, nr rej.: 2354/A z 18.04.1995,
  - zespół folwarczny, ul. Dworcowa 7, poł. XIX, nr rej.: 9/Wlkp/A z 27.05.1999:
    - rządcówka,
    - spichrz,
    - gorzelnia,
    - obora.

W miejscowości Rosnowo brak jest zabytków wpisanych do wielkopolskiego rejestru zabytków.

W granicach terenu objętego projektem planu znajdują się stanowiska archeologiczne: nr AZP 54-26/17, AZP 54-26/32, AZP 54-26/33, AZP 54-26/113, AZP 54-26/119, AZP 54-26/120, AZP 54-26/121, AZP 54-26/123, AZP 54-26/124, AZP 54-26/125, AZP 54-26/127. Stanowią one terenowe pozostałości pradziejowego i historycznego osadnictwa.

2.8 Fauna i flora, różnorodność biologiczna

Zgodnie z mapą zróżnicowania typologicznego krajobrazów roślinnych Polski i niektórych terenów ościennych Matuszkiewicza, na analizowanym obszarze występuje krajobraz borów mieszanych i grądów. To jeden z najpopularniejszych krajobrazów w Polsce. Charakteryzuje się występowaniem takich zbiorowisk potencjalnych jak grądy i bory mieszane.

Teren objęty projektem planu stanowi stanowią grunty rolne, takie jak: grunty orne, sady i łąki trwałe, poprzecinane siecią rowów melioracyjnych. Porośnięty jest on częściowo roślinnością trawiastą jak i również drzewami i krzewami. Teren użytkowany rolniczo charakteryzuje się ujednoliconą i uproszczoną strukturą gatunkową roślin. Największe bogactwo roślin i zwierząt posiadają łąki wilgotne, okresowo zalewane, które są użytkowane ekstensywnie. Cechuje je występowanie wielu rodzajów traw, roślin motylkowych, ziół liściastych, mchów i skrzypów. Takie miejsca stanowią miejsce lęgów, migracji, zimowania, wielu gatunków, w tym ptaków. Łąki zamieszkuje m.in. zajęc szarak, lis, jeź, żaba, kret, dżdżownice, bocian, pszczoła, motyl, czajka, skowronek, derkacz. Przez obszar opracowania od północy na południe ciągnie się rów, wzdłuż którego rosną rośliny typowe dla cieków. W sąsiedztwie budynków mieszkalnych znajduje się tzw. ogród przydomowy. Rośnie w nim wiele rodzajów roślin: kwiatów czy krzewów, w tym m.in. funkia sina. Na terenie objętym projektem planu rosną drzewa, takie jak wierzba, jarzębina, robinia akacjowa, brzoza brodawkowata, świerk, lipa.

Podsumowując, różnorodność biologiczna na terenie opracowania jest zróżnicowana. Teren opracowania jest terenem rolniczym, występują: grunty orne, sady i łąki trwałe, poprzecinane siecią rowów melioracyjnych, na którym występują zadrzewienia i zakrzewienia. Zatem na obszarze opracowania panują dość dobre warunki migracyjne, zwłaszcza, że w sąsiedztwie terenu opracowania również występują tereny rolne. Niemożliwe jest jednoznaczne określenie, czy na obszarze opracowania występują gatunki roślin, zwierząt i grzybów objęte ochroną gatunkową, a wymienione w odpowiednich rozporządzeniach Ministra Środowiska, oraz zagrożone wyginięciem lub rzadkie. W tym celu konieczne byłoby wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej, która nie jest konieczna na etapie sporządzania miejscowego planu.

2.9 Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu, teren objęty opracowaniem będzie nadal użytkowany jak dotychczas, czyli zasadniczo jako tereny rolnicze oraz zgodnie z obowiązującym miejscowym planem. Obecnie dla południowego krańca przedmiotowego terenu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru wzdłuż drogi krajowej nr 5 Poznań – Wrocław, Szreniawa – Rosnówko, uchwalony uchwałą Nr XXXVI/251/98 Rady Gminy Komorniki z dnia 27 kwietnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 1998 r. Nr 19 poz. 250), w którym przeznaczona jest teren na cele komunikacji kołowej.

W wyniku przeprowadzanych zabiegów rolniczych mogą zachodzić niekorzystne zmiany w środowisku. Postępująca chemizacja rolnictwa i niewłaściwe, nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin będzie powodować zakwaszanie gleb, co z kolei prowadzi do pogorszenia ich właściwości chemicznych i fizycznych. Niekorzystne oddziaływanie nie dotyczy tylko gleb, ale także wód. Wymywanie nawozów sztucznych i pestycydów będzie skutkowało zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych. Prowadzić będzie także do eutrofizacji wód. Wykorzystanie rolnicze gruntów wpływa również na erozję gleb. Erozji wietrznej zapobiegać będzie można poprzez tworzenie osłon przed wiatrem na polach uprawnych, czyli tworzenie miedz i zadrzewień śródpolnych, np. rzędowych, pasowych czy kępowych. Natomiast intensywne użytkowanie ciężkich pojazdów rolniczych prowadzi do utwardzenia pokrywy glebowej.

Tereny rolnicze mogą podlegać zabudowie na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Realizacja budynków na podstawie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy skutkować będzie chaotyczną zabudową i nieprzemysłowym układem komunikacyjnym stwarzającym wrażenie chaosu w przestrzeni.

3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Nie przewiduje się, by teren projektu planu był objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, zatem odstąpiono od określenia istniejącego stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie

Na terenie objętym projektem planu zidentyfikowano następujące istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu.

Obszar jest narażony na hałas z uwagi na ruch komunikacyjny. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej, tereny zabudowy zagrodowej oraz tereny zieleni urządzonej i teren zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych podlegają ochronie akustycznej. Oddziaływanie na klimat akustyczny dla tych terenów zostało określone w rozdziale 6.7.

Na analizowanym terenie występują obszarowe formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Analizowany obszar położony jest w granicach otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego. W sąsiedztwie znajdują się obszary Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków „Ostoja Rogalińska” PLB300017 oraz obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Wielkopolska” PLH300010.

Wielkopolski Park Narodowy obejmuje powierzchnię 75,93 km². Jego otulina jest nieco mniejsza – jego powierzchnia wynosi 74,18 km². Na jego terenie znajduje się 18 obszarów ochrony ścisłej, m.in. Czaplinciec, Jezioro Skrzynka czy Bagno Dębienko. Mają one za zadanie ochronę różnych form krajobrazu

polodowcowego oraz najbardziej naturalnych zbiorowisk roślinnych i powiązanych z nimi zwierząt. Nie przewiduje się by inwestycje realizowane na podstawie projektu planu oddziaływały na cele ochrony części terenu leżącej w granicach otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego.

W projekcie uchwały zawarto zapis o nakazie ochrony otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego zgodnie z przepisami odrębnymi. Jak wskazano w art. 5 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody poprzez otulinę należy rozumieć „strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody i wyznaczoną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka”. Otulina parku narodowego wyznaczana jest na obszarach, które graniczą z parkiem narodowym, zgodnie z art. 11 ust. 1 ww. ustawy. W art. 10 ust. 6 ww. ustawy wskazano, że uzgodnieniu z dyrektorem parku narodowego podlegają ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w części dotyczącej parku narodowego i jego otuliny, które mogą mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody parku narodowego. W związku z powyższym ochrona otuliny parku narodowego polega na zabezpieczeniu przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. W tym celu projekt planu uzgadnia się z dyrektorem parku narodowego. Otulinę wyznaczono na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 października 1996 r. w sprawie Wielkopolskiego Parku Narodowego (Dz. U. z 1996 r. Nr 130 poz. 613).

Obszar Natura 2000 „Ostoja Wielkopolska” obejmuje obszar 84,27 km². Charakteryzuje się występowaniem falistych i pagórkowatych terenów na lewym brzegu Warty oraz krajobrazem polodowcowym: fragment ozu, wydmy, rynny, głazy narzutowe, 12 jezior polodowcowych (jedno dystroficzne, pozostałe eutroficzne). Większość obszaru stanowią lasy, choć zlokalizowane są też łąki trzęślicowe i pełnikowe. Ostoję Wielkopolską cechuje duża różnorodność biologiczna. Występuje tu 17 rodzajów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 20 gatunków roślin i zwierząt z Załącznika II tej Dyrektywy. Rośnie tam ponad 50 gatunków roślin prawnie chronionych i ok. 180 gatunków znajdujących się na regionalnej czerwonej liście roślin zagrożonych, oraz 1100 gatunków roślin naczyniowych, 200 gatunków mchów, 150 gatunków porostów, 364 gatunki grzybów wyższych.

Obszar Natura 2000 „Ostoja Rogalińska” obejmuje obszar 217,63 km². Również charakteryzuje się występowaniem krajobrazu polodowcowego i rzeźbą terenu bardzo zróżnicowaną, oraz 12 jeziorami. Większość obszaru stanowią drzewostany sosnowe z dodatkiem świerku, grabu, lipy, dębu i brzozy. Zlokalizowane są liczne starorzecza, łąki i bagna, lasy łęgowe. Na tym terenie rośnie ponad 1000 dębów o obwodach 2-9,5 m.

Z uwagi na obszary chronione występujące w sąsiedztwie, należy podejmować takie działania, które nie będą negatywnie na nie wpływać. Ocenia się iż wprowadzone zagospodarowanie nie będzie znacząco oddziaływać na sąsiadujące obszary Natura 2000 oraz na inne tereny chronione.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Projekt planu jest zgodny z zasadami i celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Szczebel międzynarodowy

Do ważnych dokumentów traktujących o ochronie środowiska o randze międzynarodowej, istotnymi z punktu widzenia projektu planu, są konwencje międzynarodowe:

- Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro w dnia 5 czerwca 1992 roku (Dz.U. 2002, poz. 1532) w czasie tzw. Szczytu Ziemi. Art. 1 Konwencji wymienia cele dokumentu, do

których należą m.in. ochrona różnorodności biologicznej oraz zrównoważone użytkowanie jej elementów. W art. 6 Konwencji wskazano, że strona ratyfikująca: „opracowuje krajowe strategie, plany lub programy dotyczące ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej bądź dostosowuje w tym celu istniejące strategie, plany lub programy, które odzwierciedlają, inter alia, działania przewidziane w niniejszej konwencji, właściwe dla danej Umawiającej się Strony”. Art. 14. wskazuje, że każda ze stron ratyfikujących konwencję: „wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko proponowanych projektów, które mogą mieć istotne negatywne skutki dla różnorodności biologicznej, w celu uniknięcia lub zmniejszenia takich skutków, oraz tam, gdzie to jest właściwe, pozwala na udział społeczności w tych procedurach”. Ponadto w 2010 r. zostały przyjęte tzw. cele z Aichi, wśród których wymienia się m.in. zahamowanie utraty siedlisk naturalnych i ograniczenie zanieczyszczeń.

- Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości (Konwencja Genewska) sporządzona w Genewie dnia 13 listopada 1979 roku (Dz. U. z 1985 r., Nr 60, poz. 311). Jej celem jest ochrona człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniami powietrza atmosferycznego i dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszenia i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, z uwzględnieniem transgranicznych zanieczyszczeń na dalekie odległości. Państwa ratyfikujące tę konwencję zobowiązane są do wymiany informacji, konsultacji, prowadzenia badań i monitoringu, co pozwoli na rozwój polityki i strategii służących do zwalczania emisji zanieczyszczeń powietrza.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Konwencja klimatyczna) podpisana na tzw. Szczycie Ziemi w 1992 r. w Rio de Janerio (Dz. U. z 1996 r., Nr 53, poz. 238). Celem tej konwencji jest zapobieganie kolejnym zmianom klimatu, głównie poprzez zachowanie stabilizacji gazów cieplarnianych, dlatego konwencja ta nakłada redukcję emisji gazów cieplarnianych do atmosfery by zahamować tempo globalnego ocieplenia się klimatu wywołanego czynnikami antropogenicznymi. Uzupełnieniem konwencji jest protokół z Kioto sporządzony w 1997 r.,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. 2006, poz. 98).

Projekt planu, na potrzeby którego sporządza się niniejszą prognozę, przewiduje rozwiązania, które mają na celu ograniczenie zanieczyszczeń: zawiera odpowiednie zapisy dotyczące gromadzenia odpadów oraz umożliwia zastosowanie odnawialnych źródeł energii. Ponadto ustalono, że zaopatrzenie w ciepło będzie następować m.in. „ze spalania paliwa ciekłego, gazowego lub stałego za pomocą urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności cieplnej i niskiej emisji zanieczyszczeń”.

Szczebel wspólnotowy

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej spowodowało konieczność dostosowania prawa polskiego do prawa unijnego. Wspólnoty Europejskie ochronę środowiska z Traktatem z Maastricht włączyły do stałych zadań, dla których określone zostały cele działań zapobiegawczych i regulujących. Prawo Unii Europejskiej obejmuje kilkaset aktów prawnych, w tym m.in. dyrektywy, rozporządzenia regulujące ochronę środowiska. Dokumentami na tym szczeblu są m.in.:

- dyrektywa Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. dyrektywa ptasia oraz dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. dyrektywa siedliskowa – ważne z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze względu na występowanie w sąsiedztwie obszarów Natura 2000: Obszary Specjalnej Ochrony „Ostoja Rogalińska” PLB300017 i Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Wielkopolska” PLH300010,

- dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu. Celem pierwszej z nich jest ustalenie ram ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych i wód podziemnych. Druga jest uzupełnieniem pierwszej i ustanawia szczególne środki w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniami wód podziemnych, o których mowa w art. 17 ust 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE – ważna z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze względu na położenie analizowanego obszaru w sąsiedztwie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy, której celem jest m.in. zachowanie jakości powietrza na obszarach o dobrej jakości i poprawę w pozostałych obszarach.
- Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG), która nakłada na kraje UE wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008), która ustanawia cele jakości powietrza.

Powyższe cele realizowane są w projekcie planu poprzez nakaz odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej oraz zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej. Jedynie na terenach zabudowy zagrodowej, z uwagi na ich szczególny charakter, dopuszcza się tymczasowo odprowadzanie ścieków komunalnych do szczelnych zbiorników bezodpływowych lub przydomowej oczyszczalni ścieków oraz pozyskanie wody z własnego ujęcia wody przy zachowaniu przepisów odrębnych.

Ponadto przewidziano ustalenia dla zaopatrzenia w ciepło: ze spalania paliwa ciekłego, gazowego lub stałego za pomocą urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności cieplnej i niskiej emisji zanieczyszczeń lub z odnawialnych źródeł energii.

Szczebel krajowy, regionalny i lokalny

Cele ustanowione w dokumentach krajowych, regionalnych i lokalnych są zgodne z celami określonymi w dokumentach, wymienionych wyżej, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym. Istotnymi dla projektu planu dokumentami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi są:

- Plan zagospodarowania wodami dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335),
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020),
- Program ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030, przyjęty uchwałą Nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030.
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2016-2020,
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025,
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024.

Plan zagospodarowania wodami dorzecza Odry stanowi podstawowy dokument planistyczny w zakresie gospodarowania wodami. Celem środowiskowym wyznaczonym dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, a w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów, czyli II klasa. Jeśli JCWP osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie oceny na poziomie I klasy. Celami

środowiskowymi ustalonymi dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), zgodnie z ustawą Prawo wodne, są:

- a) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- b) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- c) ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Zatem, celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych.

W rozdziale 2.4 zostały określone cele środowiskowe dla JCW znajdujących się na obszarze opracowania. Cele te zostały uwzględnione w projekcie planu poprzez zapisy dotyczące odprowadzania wód opadowych i roztopowych, co realizuje się w sposób zgodny z przepisami odrębnymi. Zasady odprowadzania wód opadowych i roztopowych określa m.in. ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne, a także czyli art. 28 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1225): „W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych”. Jak wskazano w § 8 pkt 1 ww. rozporządzenia, poprzez budynki niskie rozumie się budynki o wysokości „do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie”. Z powyższych zapisów wynika, że odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych będzie możliwe z terenów objętych opracowaniem, ponieważ jak dotąd nie mają one przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej ani ogólnospławnej. Ponadto maksymalna wysokość przewidziana na terenach MN to maksymalnie 9,5 m do najwyższego punktu połączenia dachowej, oraz 10,0 m na terenie MN/U, a także 11,0 m na terenach RM. Podsumowując, zapisy projektu planu są zgodne z przepisami. W celu ograniczenia powierzchni utwardzonych, w projekcie planu ustala się minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

Głównym celem „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Celem ochrony środowiska zawartym w tym dokumencie jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. Realizacja tego celu w projekcie planu następuje poprzez opisane powyżej zapisy dotyczące odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami oraz możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Również planowanie przestrzenne, a więc uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwiększa udział powierzchni objętej miejscowymi planami w ogólnej powierzchni kraju, co przyczynia się do realizacji omawianego celu ochrony środowiska.

W „Programie ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2016 – 2020” wyznaczono cele i kierunki ochrony środowiska na terenie województwa, dla takich obszarów interwencji jak:

- ochrona klimatu i jakości powietrza (celem jest osiągnięcie dobrej jakości powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm),
- zagrożenie hałasem (celem jest osiągnięcie dobrego stanu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu i zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas),
- pola elektromagnetyczne (celem jest utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości),
- gospodarowanie wodami (celem jest zwiększenie retencji wodnej województwa oraz ograniczenie wodochłonności gospodarki; osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód),

- gospodarka wodno-ściekowa (celem jest poprawa jakości wody i wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich),
- zasoby geologiczne (celem jest ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni; rekultywacja terenów poeksploatacyjnych),
- gleby (celem jest osiągnięcie dobrego stanu gleb oraz rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych),
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (celem jest ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko),
- zasoby przyrodnicze (celem jest zwiększenie lesistości województwa; zachowanie różnorodności biologicznej),
- zagrożenie poważnymi awariami (celem jest utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii).

Projekt planu uwzględnia wyżej wymienione cele wyznaczone w zakresie ochrony klimatu i jakości środowiska, zagrożenia hałasem, pól elektromagnetycznych, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, gleb i zasobów przyrodniczych. Cele te w projekcie planu uwzględnione zostały m.in. poprzez zapisy:

- dotyczące nakazu ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód, zgodnie z przepisami odrębnymi (czyli np. ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne),
- nakazu zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- zachowanie powierzchni biologicznie czynnej m.in. na terenie zieleni urządzonej,
- odprowadzania wód opadowych i roztopowych,
- zaopatrzenia w energię elektryczną,
- dopuszczenia wykorzystywania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

Cele ochrony środowiska zawarte w „Programie ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2016-2020” i „Programie ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025” oraz w „Programie Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” i w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Komorniki na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” zostały omówione w rozdziale 1.5.

6. Przewidywane oddziaływania na środowisko

6.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Zgodnie z konwencją o różnorodności biologicznej sporządzonej w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r., różnorodność biologiczna to „różnicowanie wszystkich żywych organizmów pochodzących (...) z ekosystemów lądowych, morskich i innych wodnych ekosystemów oraz zespołów ekologicznych, których są one częścią. Dotyczy to różnorodności w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami”.

Projekt planu obejmuje swoim zasięgiem w dużej mierze teren użytkowany rolniczo o ujednoczonej i uproszczonej strukturze gatunkowej roślin. Na obszarze projektu planu przepływa rów, do którego wpływa kilka pobocznych rowów melioracyjnych.

Realizacja zapisów zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje przekształcanie terenu i budowę nowych obiektów budowlanych oraz zbiornika przeciwpowodziowego. Projekt planu przewiduje budowę nowych budynków, m.in. mieszkalnych

jednorodzinnych, mieszkalno-usługowych czy związanych z gospodarką rolną. Powyższe działania spowodują zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz bioróżnorodności na przedmiotowym terenie.

Realizacja nowych inwestycji, w krótkoterminowej perspektywie, głównie na etapie budowy, będzie mieć wpływ na faunę. Hałas spowodowany pracą sprzętu budowlanego wypłoszy niektóre zwierzęta. Naruszenie pokrywy glebowej spowoduje zmiany siedlisk. Oddziaływanie to na terenach MN, MN/U i RM powinno jednak zakończyć się wraz z zakończeniem budowy.

Realizacja zbiornika będzie mieć wpływ na faunę i florę. Dotychczasowe rośliny zostaną zastąpione innymi, właściwymi dla terenów wodnych i ich otoczenia. Pojawią się również zwierzęta żyjące w środowisku wodnym i jego sąsiedztwie.

Nowe tereny zieleni urządzonej oraz tereny zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych wytworzą nowe siedliska i schronienia dla zwierząt. W ramach tworzenia ww. terenów należy stosować rośliny rodzime. Spośród krzew mogą to być: berberys pospolity, leszczyna pospolita, porzeczek czerwony, róża dzika, trzmielina brodawkowata. Wśród drzew można wymienić: dąb szypułkowy, czereśnia ptasia, głóg jednoszyjkowy, jabłoń dzika, jarząb mączny, jesion wyniosły, klon pospolity, modrzew europejski, wierzba biała, wiąz szypułkowy. Można sadzić również pnącza np. chmiel zwyczajny. Wprowadzanie do środowiska przyrodniczego gatunków obcych, takich jak: barszcz Sosnowskiego, rdestowiec japoński, tojeść amerykańska, moczarka delikatna, jest zakazane. Rodzimej bioróżnorodności zagrożeni mogą gatunki inwazyjne drzew takie jak: jesion pensylwański, dąb czerwony, orzech włoski, robinia akacjowa, czeremcha amerykańska, oraz krzewów: winobluszcz zaroślowy, powojnik pnący, dereń rozłogowy.

Przewiduje się, że uchwalenie projektu planu w długoterminowej perspektywie nie będzie mieć negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę. Ustalenia projektu planu wprowadzają zmiany w przeznaczeniu terenów, na których planuje się budowę zbiornika przeciwpowodziowego oraz dopuszcza się lokalizację m.in. budowli hydrotechnicznych piętrzące, upustowe i regulacyjne, obiektów związanych z transportem wodnym, plaży, obiektów małej architektury i plenerowych obiektów sportowo-rekreacyjnych. Teren ten w dużej mierze pozostanie obszarem otwartym. W zachodniej części projekt planu wprowadza nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz mieszkaniową jednorodziną lub usługową. Projektuje się również nowe tereny zabudowy zagrodowej.

6.2 Oddziaływanie na ludzi

Nie przewiduje się znacznego negatywnego oddziaływania projektowanego przeznaczenia na ludzi. Teren jest w dużej mierze użytkowany rolniczo. Na terenie planu usytuowana jest budowa budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie wolnostojącej, budynków, budowli usługowych czy budynków związanych z gospodarką rolną oraz budowli rolniczych.

Projekt planu wprowadzi nowe przeznaczenie terenu jakim jest teren zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych, który umożliwi budowę zbiornika przeciwpowodziowego oraz teren zieleni urządzonej, tereny zabudowy zagrodowej i teren zabudowy mieszkaniowej lub usługowej, a także rozszerzy teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Projekt planu częściowo pozostawia funkcje terenów wynikające z dotychczasowego sposobu użytkowania dla części terenów rolniczych.

Podczas robót budowlanych i modernizacyjnych mogą następować takie oddziaływania jak zanieczyszczenia powietrza i niebezpieczeństwo wypadku. Skończą się one wraz z zakończeniem tego etapu prac. W projekcie planu zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego.

Budowany zbiornik wodny może mieć pozytywny wpływ na społeczność lokalną. Przyczyni się on do stworzenia nowych miejsc rekreacji, poprzez lokalizację m.in. plenerowych budowli sportowo-rekreacyjnych, m.in. tj. place zabaw, skateparki, boiska i korty tenisowe. Takie zagospodarowanie

analizowanego terenu przyczyni się do integracji mieszkańców, a także zachęci do spędzania czasu wolnego w sposób aktywny.

W projekcie planu zawarto „nakaz uwzględnienia wymagań i ograniczeń określonych w przepisach odrębnych, wynikających z przebiegu infrastruktury technicznej, w tym napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia”. Kwestia wymagań i ograniczeń związanych z infrastrukturą techniczną, w tym z linii elektroenergetycznych z pasami technologicznymi regulują następujące przepisy:

- a. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 r. poz. 2448),
- b. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225),
- c. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych. (Dz.U. z 2003r. nr 47, poz. 401),
- d. Polska Norma PN-75/E-5100 Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa, zgodnie z którą projektowane były linie napowietrzne budowane w latach 1975–1978,
- e. Polska Norma PN-E-05100-1:1998 Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa, zgodnie z którą projektowane były linie napowietrzne budowane w latach 1979–2004 [5],
- f. Polska Norma PN-EN 50341-1:2005 Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 45 kV. Część 1: Wymagania ogólne. Specyfikacje wspólne, uzupełniona dokumentem pn. Zbiór normatywnych warunków krajowych. Normatywne warunki krajowe Polski, zgodnie z którą projektowane są linie wysokiego napięcia od 2005 r.

Przy zachowaniu ww. przepisów oraz ustaleń planu, oddziaływanie linii będzie pomijalne. Nie będzie miało znaczenia dla form zagospodarowania ustalonych planem, za wyjątkiem konieczności zachowania stosownych odległości. Infrastrukturą leżącą w obszarze planu jest wodociąg, jednak jego obecność nie będzie oddziaływać na stan powietrza.

Zgodnie z art. 144 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Zatem do obowiązków inwestora będzie należało zastosowanie na terenie przedsięwzięcia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych skutecznie ograniczających rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń powietrza oraz hałasu i drgań na tereny sąsiednie.

6.3 Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Grunty objęte analizą są częściowo użytkowane rolniczo, a częściowo zagospodarowane: zabudowane budynkiem mieszkalnym. W związku z powyższym gleby częściowo uległy już przekształceniom antropogenicznym. Kontynuacja prac budowlanych na tym terenie spowoduje dalsze przekształcenia gleby. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstaną nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych. W wyniku realizacji zabudowań oraz utwardzania terenu, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Nastąpi również trwałe przekształcenie struktury gruntu do głębokości wykonania wykopów pod budynki i infrastrukturę techniczną. W wyniku realizacji kondygnacji podziemnej nastąpi również oddziaływanie na środowisko gruntowe. Będzie to oddziaływanie negatywne, a związane będzie m.in. ze zmianami w powierzchni ziemi, które powstaną w wyniku prac ziemnych związanych z wykonaniem wykopów oraz budową fundamentów budynków. Wykonanie fundamentów i wykopów na cele realizacji kondygnacji podziemnej będzie wiązać się z umieszczeniem w glebie elementów konstrukcji budowlanych i materiałów budowlanych.

Projekt planu dopuszcza dwa sposoby zagospodarowania mas ziemnych powstałych podczas robót budowlanych. Jednym z nich jest zagospodarowanie ich na działce budowlanej, natomiast drugim ze sposobów jest ich wywóz m. in. zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

W przypadku realizacji na terenie opracowania rurociągów drenarskich, które będą funkcjonować nieprawidłowo (uniemożliwiony będzie odpływ wody), może nastąpić nierównomierne obsychanie gleby.

6.4 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze objętym analizą nie występują zbiorniki wód powierzchniowych, ale przez teren opracowania przebiega rów melioracyjny z jego odgałęzieniami.

Na obszarze objętym projektem planu znajduje się nieczynne ujęcie wody podziemnej. Brak jest informacji o strefie ochrony dla tego ujęcia. Nie przewiduje się, aby przeznaczenie terenu sąsiadującego z powyższym terenem miało mieć negatywny wpływ na to ujęcie wody podziemnej. W przypadku kolizji planowanego zagospodarowania terenu z ujęciem wód podziemnych:

- studnię należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem,
- lub zlikwidować ujęcie zgodnie z przepisami odrębnymi.

W celu ochrony wód podziemnych, ujęcie wody powinno być zabezpieczone przed wpływami zanieczyszczeń z zewnątrz. Powierzchnia terenu wokół ujęcia powinna zostać wyprofilowana w sposób umożliwiający odpływ wód opadowych. W bezpośrednim sąsiedztwie ujęcia nie należy składować ewentualnych źródeł zanieczyszczeń.

Ustalenia projektu planu spowodują pośrednie oddziaływanie na rzekę Wirynka, płynącą w pobliżu obszaru opracowania. Projekt planu przewiduje przeznaczenie terenu na cele zbiornika wodnego przeciwpowodziowego. Działanie to przewidziane zostało już w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki z 2010 r. Pozwoli to na zapewnienie bezpieczeństwa pobliskich terenów mieszkaniowych przed podtopieniami. Ustalenie w projektowanym dokumencie stanowi zatem jedynie podtrzymanie polityki przestrzennej gminy.

Budowa zbiornika wodnego będzie miała wpływ na zmiany ilościowe wód powierzchniowych, które wynikać mogą z likwidacji lub zmiany dotychczasowego przebiegu niektórych rowów. Zmiany te będą miały charakter długoterminowy, rozpoczną się one od etapu budowy i będą trwały przez cały czas eksploatacji zbiornika. Zasoby ilościowe wód podziemnych nie powinny ulec zmianie. Z kolei zasoby jakościowe tych wód mogą być zagrożone na etapie prowadzenia prac budowlanych. W trakcie pracy sprzętu budowlanego istnieje ryzyko występowania wycieków różnych płynów eksploatacyjnych. Potencjalnym zagrożeniem dla jakości wód są paliwa i materiały poeksploatacyjne, które w kontakcie z wodą mogą powodować lokalne pogorszenie jej stanu. Utworzenie zbiornika wodnego spowoduje zmianę dna i brzegów rowu. Zmianie ulegną warunki fizyczne, chemiczne i biologiczne wody. Wytworzy się nowy ustrój termiczny w zbiorniku. Utworzony zbiornik zostanie zasiedlony w ciągu kilku lat. Prognozuje się, iż realizacja zbiornika wpłynie na bilans ilościowy wód, poprzez ich retencję. Zbiornik wodny może wpłynąć na zmiany ilościowe wód powierzchniowych, przejmując ich nadmiar. Zmiany te mogą mieć charakter długoterminowy, w zależności od ilości opadów atmosferycznych.

Przeznaczenie terenu zawarte w projekcie planu dotyczące terenu Z/WS, może mieć wpływ na jednolite części wód powierzchniowych. Nie przewiduje się jednak wpływu na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. W celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na wody zaleca się, aby niezbędne materiały i maszyny do budowy zbiornika były gromadzone odpowiedniej w odległości od wód, która zapewni ich ochronę. Należy zabezpieczyć grunt, stanowiący zaplecze budowy, przed ewentualnymi wyciekami z maszyn, ponieważ mogą one spowodować zanieczyszczenie wód i gleby. Prace należy wykonywać poza sezonem wegetacyjnym roślin i sezonem rozrodczym zwierząt.

Szczegółowe pomiary związane z budową zbiornika zostaną przeprowadzone w kolejnym etapie inwestycji. Najważniejszą rolą planu jest ustalenie przeznaczenia terenu, a dopiero po ustaleniu możliwego przeznaczenia wdrożone zostają procedury „pomiarowe”. Również w związku z ogólnymi danymi na temat warunków hydrogeologicznych na analizowanym obszarze, nie jest możliwe dokonanie dokładnych analiz migracji, zasilania wód planowanego zbiornika oraz wód podziemnych i innych wód powierzchniowych, wpływu możliwych lokalnych podniesień zwierciadła pierwszego poziomu wód gruntowych na występowanie lokalnych podtopień, wpływu na zmiany w obiegu wód oraz wpływu realizacji zbiornika na zasoby ilościowe wód podziemnych i powierzchniowych poniżej tego zbiornika.

Na kształtowanie się zasobów wodnych, powierzchniowych i podziemnych, na terenie powiatu poznańskiego, jak i gminy Komorniki, wpływ mają uwarunkowania przyrodnicze. Podstawowym sposobem zasilania wód powierzchniowych na omawianym terenie są opady i roztopy pokrywy śnieżnej, a zatem będą one również jednym ze sposobów zasilania projektowanego zbiornika.

Realizacja zbiornika w długoterminowej perspektywie czasu nie powinna być źródłem nowych zanieczyszczeń, jedynie w krótkoterminowej perspektywie, szczególnie na etapie budowy, ich źródłem może być praca sprzętu budowlanego, o czym wspomniano wyżej. Źródło tych zanieczyszczeń przestanie oddziaływać na elementy środowiska, wraz z zakończeniem koniecznych prac budowlanych.

Projekt planu ustala „zachowanie systemu melioracyjnego, a w przypadku konieczności jego naruszenia obowiązek zapewnienia rozwiązań zastępczych”. Do rozwiązań zastępczych należy zamiana rowu melioracyjnego z jego odgałęzieniami na rurociągi drenarskie. Przeprowadzenie zamiany rowu na rurociąg, w tym właściwie zasypianie rowu, ma określone skutki. Rurociąg wraz z upływem lat może zacząć działać wadliwie. Rury będą zmniejszać swoją średnicę i stawać się zamulone. Ponadto w miejscach połączeń poszczególnych rur osypywać może się ziemia, która będzie tworzyć barierę wewnątrz rur uniemożliwiającą swobodny przepływ wody. W wyniku powyższego może nastąpić zbieranie się wody na powierzchni ziemi i niewielki (lub brak) odpływ wody. W przyszłości konieczne stanie się przeczyszczanie rur na całej ich długości, tak aby przepływ wody nadal był możliwy. Likwidacja rowów prowadzić może także do wystąpienia lokalnych podtopień.

Uchwalenie projektu planu wiązać się będzie również z powstaniem nowych budynków. Powierzchnie zabudowane, a więc nieprzepuszczalne oznaczają przyspieszony odpływ wód z obszaru analizy oraz obniżenie ewapotranspiracji. Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie, zapisy projektu planu zachowują minimalne warunki gospodarki wodnej obszarów zurbanizowanych, wynikające z przepisów odrębnych, w tym obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

W projekcie miejscowego planu uwzględniono możliwość realizacji jednej kondygnacji podziemnej. Warunki hydrogeologiczne wskazują na prawdopodobne wystąpienie sytuacji, że zwierciadło wód gruntowych znajdzie się na poziomie posadowienia kondygnacji podziemnej. W związku z tym, na etapie realizacji tych kondygnacji mogą występować tymczasowe zmiany stosunków wodnych. Jednakże po zakończeniu etapu budowy stosunki te powinny wrócić do stanu z przed prac budowlanych. W celu zmniejszenia ingerencji w środowisko gruntowo-wodne, na etapie budowy zaleca się stosowanie technologii, które nie wymagają stosowania odwodnień (np. technologia ścian szczelinowych). W celu uniknięcia negatywnego wpływu na jakość wód podziemnych i gruntów, w trakcie prac budowlanych zaleca się stosowanie maszyn, pojazdów i urządzeń w dobrym stanie technicznym oraz stały nadzór nad prowadzonymi pracami budowlanymi. Realizacja kondygnacji podziemnej może spowodować zmiany w naturalnym przepływie wód. W związku z warunkami wodnymi, jak i również gruntowymi, panującymi na terenie opracowania, zaleca się, aby przed budową budynku wykonać dokumentację geotechniczną. Opinia dotycząca warunków wodno-gruntowych będzie opracowaniem, które szczegółowo wskaże warunki panujące na poszczególniej działce i umożliwi bezpieczną budowę.

Powierzchnie zabudowane i utwardzone, a więc nieprzepuszczalne oznaczają przyspieszony odpływ wód z obszaru analizy oraz obniżenie ewapotranspiracji. Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie, zapisy

projektu planu zachowują minimalne warunki gospodarki wodnej obszarów zurbanizowanych, wynikające z przepisów odrębnych, w tym obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych będzie następować zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli możliwa będzie retencja tych wód lub wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań. Obecnie kierunkiem, w jakim podążają współczesne obszary zurbanizowane jest odzyskiwanie przestrzeni miast dla wody i zieleni. Miasto ma stać się tzw. *sponge city* – miastem gąbką. Koncepcja ta polega na tym, że miasto ma działać jak gąbka – pochłaniać wodę. Zatrzymana woda powinna zostać oczyszczona i wykorzystana. Wody opadowe mogą być wykorzystywane np. jako woda do podlewania zieleni. Sposobami na zagospodarowanie są zbiorniki retencyjne i zielone dachy. Innymi rozwiązaniami są np. ogrody deszczowe i place wodne.

Rozwiązania te sprawiają, że wody opadowe i roztopowe są zatrzymywane na terenie, a dzięki spływowi przez trawy, są naturalnie oczyszczane na miejscu, a tempo ich spływu do odbiornika zostaje spowolnione. Ustalony zapis sprawia również, że zapisy projektu planu w zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych będą ciągle aktualne, a sam plan miejscowy nie będzie wymagał zmian w tym zakresie.

Przyjęte rozwiązania wodami opadowymi w przypadku zagospodarowania na terenie inwestycji będą sprzyjać ich zatrzymywaniu wód gruntowych, zwłaszcza w porach roku o dużym opadzie. Jako że plan dopuszcza rozwiązania mające na celu zatrzymanie wody na terenie i jej wykorzystanie w okresach suszy to w skali roku hydrologicznego, bilans ilościowy pozostanie na tym samym poziomie, ewentualnie z nadwyżką, co przy obniżaniu się poziomu wód gruntowych może być rozwiązaniem korzystnym.

Natomiast odprowadzenie wód opadowych do kanalizacji może wpłynąć ujemnie na zasoby ilościowe wód opadowych i roztopowych. Brak retencji wód co przy obniżaniu się poziomu wód gruntowych nie jest rozwiązaniem korzystnym. Dla sytuacji ekstremalnych przy deszczach nawalnych, wskazane rozwiązanie gospodarki wodnej ocenia się jako prawidłowe, aby zapewnić bezpieczeństwo użytkownikom terenu i środowisku (możliwość spływu do projektowanego zbiornika i na tereny rolnicze).

Projekt miejscowego planu zakłada, że zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz do celów przeciwpożarowych odbywać się będzie z sieci wodociągowej. Na części obszaru objętego projektem planu oraz w sąsiedztwie obszaru przebiega sieć wodociągowa. Część terenów nie została zaopatrzona w sieć wodociągową, a w jej sąsiedztwie nie ma sieci wodociągowej. W związku z tym w projekcie planu znalazł się zapis o dopuszczeniu pozyskania wody z własnego ujęcia wody przy zachowaniu przepisów odrębnych na terenach 1RM, 2RM, 3RM, 4RM, 5RM, 6RM, 7RM. Zgodnie z § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie: „W razie braku warunków przyłączenia sieci wodociągowej (...) działka (...) może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody (...)”.

W wyniku realizacji i eksploatacji własnych ujęć wody może nastąpić zmiana warunków wodnych. Wykonanie ujęcia wody może skutkować utworzeniem leja depresyjnego, czyli obniżeniem zwierciadła wód podziemnych wokół ujęcia wody. Nastąpić może również zanieczyszczenie wód podziemnych w wyniku nieprawidłowej eksploatacji indywidualnych ujęć wody. Wśród źródeł zanieczyszczeń wymienia się np. nieszczelne zbiorniki bezodpływowe na ścieki, które znajdują się zbyt blisko ujęcia wody, a także przydomowe oczyszczalnie ścieków, które eksploatowane są w nieprawidłowy sposób. W celu uniknięcia zanieczyszczenia wód w ujęciu, należy zapobiegać przedostawaniu się do niego wód opadowych i roztopowych. Środkiem zapobiegawczym jest ukształtowanie terenu wokół ujęcia w sposób umożliwiający odpływ wód opadowych i roztopowych. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie ujęcia nie należy składować ewentualnych źródeł zanieczyszczeń. Ujęcie powinno zostać również zabezpieczone przed wpływem zanieczyszczeń z zewnątrz.

Określenie oddziaływania indywidualnych ujęć wód podziemnych na zasoby ilościowe wód podziemnych nie jest możliwe na tym etapie. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne:

„właścicielowi gruntu przysługuje prawo do zwykłego korzystania z wód stanowiących jego własność oraz z wód podziemnych znajdujących się w jego gruncie” przy czym zwykłe korzystanie z wód służy zaspokojeniu potrzeb własnego gospodarstwa domowego oraz gospodarstwa rolnego i obejmuje ono pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych w ilości średniorocznie nieprzekraczającej 5 m³ na dobę oraz wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w ilości nieprzekraczającej łącznie 5 m³ na dobę. A więc zwykłe korzystanie z wód dotyczy będzie terenów przeznaczonych pod zabudowę. Natomiast szczególne korzystanie z wód polega na korzystaniu z wód, które wykracza poza powszechne korzystanie z wód oraz zwykłe korzystanie z wód. Obejmuje m.in.: wykonywanie na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej, a także korzystanie z wód na potrzeby działalności gospodarczej. Zgodnie z ww. ustawą na szczególne korzystanie z wód wymaga się pozwolenia wodnoprawnego. W pozwoleniu ustalone zostają m.in. takie parametry jak: „ilość pobieranej wody, w tym (...) dla wód podziemnych maksymalną ilość m³ na sekundę, średnią ilość m³ na dobę oraz dopuszczalną ilość m³ na rok”. Zatem pobór wód związany ze szczególnym korzystaniem z wód będzie możliwy do określenia. Zwykły pobór wód można określić w przybliżeniu.

W zakresie gromadzenia ścieków komunalnych, projekt planu przewiduje odprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej. Jedynie na terenach zabudowy zagrodowej, z uwagi na ich szczególny charakter, dopuszcza się tymczasowo odprowadzanie ścieków komunalnych do szczelnych zbiorników bezodpływowych lub odprowadzanie ścieków do przydomowej oczyszczalni ścieków.

Odprowadzenie nieczystości ciekłych na terenie gminy następuje zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Właściciele nieruchomości, o czym mowa w art. 5 ust. 1 ww. ustawy, zapewniają:

„2) przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych; przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych; (...)

3a) gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych lub osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków;

3b) pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości (...) nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi”.

Dalej w art. 6 ust. 1 ww. ustawy: „Właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, (...), wykonując obowiązek określony w art. 5 ust. 1 pkt 3b, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych (...)

– przez okazanie takich umów i dowodów uiszczenia opłat za te usługi”.

Jak wynika z powyższego, w przypadku konieczności gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych lub w osadnikach przydomowych oczyszczalni ścieków, a następnie pozbywania się ich, należy mieć zawartą umowę na opróżnianie zbiorników lub osadników, a także dowody płatności za ich wywóz z terenu nieruchomości.

Zgodnie z art. 3 ust. 3 ww. ustawy: „Gminy prowadzą, w formie umożliwiającej przekazywanie informacji w postaci elektronicznej, ewidencję:

1) zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej;

2) przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej; (...)"

Zatem gmina ma obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków, a także przeprowadzania kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych. Kontrola taka jest przeprowadzana co najmniej raz na 2 lata.

Zakres kontroli został wyszczególniony w art. 6. ust. 5a ww. ustawy: „Wójt, burmistrz lub prezydent miasta kontroluje:

1) posiadanie umów, o których mowa w ust. 1;

2) zgodność postanowień umów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, z wymaganiami określonymi w regulaminie oraz ze sposobem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 1;

3) dowody uiszczania opłat za usługi, o których mowa w ust. 1, lub inny sposób udokumentowania wykonania obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3b”.

Tak więc w ramach kontroli gmina sprawdza odpowiednie umowy i dowody opłat, które dokumentują wywóz nieczystości ciekłych.

Zastosowanie zbiorników bezodpływowych może mieć negatywny wpływ na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Zagrożeniem dla wód jest brak opróżniania zbiorników bezodpływowych przez gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego odpowiednie zezwolenie, lub zbyt rzadkie opróżnianie. Niska świadomość społeczna na temat efektów takich działań może skutkować wprowadzaniem ścieków ze zbiorników bezodpływowych do pobliskiego rowu czy do gruntów. Skutkiem takiego działania jest proces eutrofizacji, widoczny m.in. poprzez zarastanie dotychczasowych cieków oraz zanieczyszczenie gruntów i wód, czyli pogorszenie ich jakości. Innym zagrożeniem jest nieszczelność zbiorników bezodpływowych. Nieszczelne zbiorniki zlokalizowane w sąsiedztwie ujęć wód mogą mieć wpływ na jakość ujmowanej wody. Występować mogą zanieczyszczenia mikrobiologiczne wód podziemnych np. paciorkowcami kałowymi i bakteriami z grupy coli. Ma to z kolei wpływ na bezpieczeństwo sanitarne wody pitnej.

Również negatywny wpływ na wody mogą mieć przydomowe oczyszczalnie ścieków (niektóre rozwiązania, nieprawidłowa eksploatacja). Ścieki, które zostaną niewystarczająco oczyszczone, mogą zanieczyszczać wody np. bakteriami z grupy coli.

Aby zapobiegać negatywnemu oddziaływaniu konieczne jest odpowiednie sytuowanie zbiornika bezodpływowego na działce, zgodne z przepisami, w tym w odpowiedniej odległości od ujęcia wód. Należy stosować szczelne zbiorniki bezodpływowe, a w przypadku już istniejących zbiorników kontrolować ich szczelność. W przypadku wystąpienia nieszczelności, zbiornik musi zostać uszczelniony poprzez przeprowadzenie hydroizolacji, a ostatecznie wymieniony na nowy. Niezbędnym działaniem jest także edukacja i propagowanie wiedzy na temat zagrożeń związanych ze złym stanem i złym użytkowaniem zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na terenach rolniczych należy zastosować regulacje określone w planie, w tym odnośnie stosowania Kodeksu dobrych praktyk rolniczych, które obejmują:

a) zakaz stosowania nawozów naturalnych:

- na glebach zalanych wodą, przykrytych śniegiem lub zamrożonych;
- w okresie od 1 grudnia do ostatniego dnia lutego;
- naturalnych w postaci płynnej i mineralnych azotanowych na gleby bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10°;

- naturalnych w formie płynnej (gnojowica, gnojówka), w całym okresie wegetacji roślin, przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi;
  - naturalnych w odległości do 20 m od wód powierzchniowych, stref ochrony wód i obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego;
- b) aplikacja nawozów w czasie sprzyjającego przebiegu pogody (bezwietrzna, zamglona);
- c) stosowanie naglebowego lub podglebowego wtrysku gnojowicy zamiast klasycznych płytek rozbryzgowych;
- d) stosowanie:
- nawozów organicznych wymieszanych z glebą (przyorane) najlepiej w ciągu kilku godzin i nie później niż w okresie 1 doby od wywiezienia na pole;
  - nawozów na nieobsianą glebę, najlepiej w okresie wczesnej wiosny;
  - nawozów równomiernie rozmieszczonych na całej powierzchni pola lub użytku zielonego.

Stosowanie wyżej wymienionych praktyk w połączeniu z zapisami planu, w którym również ujęto stosowne nakazy, pozwalają na prognozowanie, iż przeznaczenie terenu zawarte w projekcie planu nie będzie mieć wpływu na jednolite części wód, nie wpłynie także na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Zapisy w projekcie planu dotyczące gospodarki wodno-ściekowej mają na celu ochronę środowiska, dzięki wykorzystaniu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Ochronie wód powierzchniowych sprzyjać będzie odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Obowiązek utrzymania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej także przyczyni się do ochrony wód.

6.5 Oddziaływanie na krajobraz

Przeobrażenia krajobrazu, kulturowego jak i przyrodniczego, na obszarze opracowania będą znaczne. Teren w dużej mierze jest użytkowany rolniczo. Na terenie planu usytuowany jest budynek mieszkalny. W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego obszaru występują tereny rolnicze oraz tereny zabudowane.

Wykształcą się nowe przestrzenie, enklawa terenu mieszkaniowego, pas terenu z zielenią i zbiornikiem wodnym, a także zabudowa zagrodowa. Otoczenie w postaci terenów rolniczych pozostanie bez zmian, będzie przedpolem ekspozycji inwestycji na terenach do tego przewidzianych w planie.

W wyniku uchwalenia projektu planu, na jak dotąd niezagospodarowanym terenie, pojawią się m.in. nowe budynki mieszkalne jednorodzinne oraz zbiornik wodny przeciwpowodziowy. Biorąc pod uwagę walory estetyczne, utworzenie zalewu wpłynie na urozmaicenie i uatrakcyjnienie krajobrazu na terenie opracowania, jak również okolicy. Ustalone parametry i wskaźniki zagospodarowania przestrzennego dla nowej zabudowy nawiązują do istniejącej zabudowy na obszarze planu, a także w sąsiedztwie.

6.6 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Obecne zagospodarowanie terenu jak i jego sąsiedztwa przyczynia się do zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Na obszarze planu jest ono spowodowane emisją spalin związaną z ruchem drogowym, a także ogrzewaniem budynków mieszkalnych znajdujących się w sąsiedztwie i na terenie opracowania.

Ustalenia projektu planu zasadniczo podtrzymują przeznaczenie terenów wynikające z dotychczasowego sposobu użytkowania. Nowym przeznaczeniem terenów są: teren zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych, który umożliwi budowę zbiornika przeciwpowodziowego oraz tereny zieleni urządzonej, tereny zabudowy zagrodowej i teren zabudowy mieszkaniowej lub usługowej. Projekt planu rozszerza tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zgodnie z dotychczasowym sposobem użytkowania projekt planu przewiduje tereny rolnicze. W sąsiedztwie występuje m.in. zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Teren zabudowany charakteryzuje się podwyższoną temperaturą powietrza, większymi dobowymi wahaniami temperatury powietrza oraz zwiększonym zacieńaniem niektórych terenów. Na obszarach zurbanizowanych występuje mniejsza wilgotność względna powietrza, co spowodowane jest zanieczyszczeniami powietrza, oraz większa zawartość pary wodnej w atmosferze, na co wpływ ma m.in. wzrost ilości opadów atmosferycznych. Ponadto, tereny zabudowane charakteryzują się mniejszą prędkością wiatru, który nad tymi obszarami przybiera inne formy niż na terenach otwartych.

W zakresie ochrony powietrza i klimatu, projekt planu dopuszcza wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Na terenie opracowania mogą być lokalizowane mikroinstalacje. Będzie to sprzyjać realizacji rozwoju zrównoważonego oraz zmniejszeniu się presji na środowisko na skutek wykorzystywania tradycyjnych źródeł energii. Zastosowanie odnawialnych źródeł energii pozwoli zmniejszyć zużycie surowców nieodnawialnych oraz emisję do powietrza z procesów ich energetycznego spalania. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii odnawialne źródło energii to „odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów”.

Na terenie objętym projektem planu mogą być realizowane m.in. instalacje wykorzystujące energię słoneczną. Zastosowanie tego rodzaju źródła energii nie będzie mieć znaczącego wpływu na środowisko, gdyż nie będzie generować zanieczyszczeń. Kolektory słoneczne można montować na dachach, ścianach budynków lub bezpośrednio na ziemi. Energia pochodząca z promieniowania słonecznego ma najmniej ujemny wpływ na środowisko. Również instalacje wykorzystujące energię cieplną pobieraną ze środowiska naturalnego wytworzoną przez pompy ciepła nie mają znaczącego wpływu na środowisko. Nie generują one zanieczyszczeń w postaci popiołu lub dymu.

W sąsiedztwie brak systemu ciepłowniczego, który mógłby zostać rozbudowany i zaopatrzyłby nową zabudowę ciepło. Tworzona ewidencja źródeł dostarczania ciepła dla istniejących budynków oraz wymagania energetyczne, które musi spełniać nowa zabudowa, rozwijające się techniki zaopatrzenia w ciepło z jednoczesnym dążeniem do niskiego zapotrzebowania energetycznego, pozwalają na prognozowanie, iż ustalone planem sposoby zaopatrzenia w ciepło nie przyczynią się do pogorszenia warunków arosanitarnych obszaru planu, jak i sąsiedztwa.

Nie bez znaczenia jest również to, iż teren zabudowany stanowi tylko część całego obszaru planu. Pozostała część planowana jest do wykorzystania bez prawa zabudowy, czy to jako teren zieleni i zbiornika wodnego, czy też na cele rolne i dzięki temu nie będzie źródłem zanieczyszczeń wywołanych systemami grzewczymi.

W wyniku ustaleń planu może występować niewielka emisja zanieczyszczeń powietrza na etapie budowy zbiornika wodnego przeciwpowodziowego oraz nowych budynków. Emisja ta będzie krótkotrwała i ograniczona w czasie. Wynikać będzie głównie z pracy sprzętu budowlanego, z transportem gleby i materiałami budowlanymi. Ruch pojazdów, realizacja wykopów, a także składowanie gleby mogą powodować emisję pyłów do atmosfery na etapie budowy. Stwierdza się zatem, iż ustalenia projektu planu, skutkujące m.in. budową zbiornika przeciwpowodziowego będą miały krótkotrwale oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego oraz klimat, w tym mikroklimat. Emisja zanieczyszczeń podczas prac budowlanych nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych standardów jakości powietrza.

Z terenami rolniczymi wiązą się jedynie ewentualne uciążliwości zapachowo/odorowe, związane z wykorzystaniem naturalnych nawozów. Jednakże oddalenie od terenów zabudowanych i sezonowość stosowanie nawozów powoduje, że ewentualne oddziaływanie na jakość powietrza będzie miejscowe, nieznaczne i chwilowe. Ponadto stosowanie Kodeksu dobrej praktyki rolniczej, w którym określono praktyki, zasady i procedury m.in. działań w zakresie ochrony powietrza, mających na celu ograniczenie emisji substancji zapachowoczynnych z produkcji rolniczej, poprzez prawidłowe stosowanie nawozów. Kodeks ten m.in. „wskazuje aby nie stosować nawozów:

- 1) na glebach zalanych wodą, przykrytych śniegiem lub zamarzniętych;
- 2) w okresie od 1 grudnia do ostatniego dnia lutego;
- 3) naturalnych w postaci płynnej i mineralnych azotanowych na gleby bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10°;
- 4) naturalnych w formie płynnej (gnojowica, gnojówka), w całym okresie wegetacji roślin, przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi;
- 5) naturalnych w odległości do 20 m od wód powierzchniowych, stref ochrony wód i obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego.

Wskazane natomiast zostało aby:

- 1) nawozy organiczne zostały wymieszane z glebą (przyorane) najlepiej w ciągu kilku godzin i nie później niż w okresie 1 doby od wywiezienia na pole;
- 2) stosować nawozy na nieobsianą glebę, najlepiej w okresie wczesnej wiosny;
- 3) nawozy były równomiernie rozmieszczone na całej powierzchni pola lub użytku zielonego;
- 4) przechowywać płynne i stałe odchody zwierząt i odpady w specjalnych, szczelnych zbiornikach lub na płytach usytuowanych w odpowiedniej odległości od zabudowań i granic zagrody wiejskiej, zgodnie z wymaganiami prawa budowlanego, a przede wszystkim od studni, stanowiącej źródło zaopatrzenia w wodę dla ludzi i zwierząt;
- 5) stosować zbiorniki na płynne odchody zwierzęce oraz bezodpływowe zbiorniki do gromadzenia nieczystości ciekłych, posiadających nieprzepuszczalne dno i ściany oraz szczelną pokrywę z otworem wejściowym i otworem wentylacyjnym.”

Część z ww. zaleceń określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stasowania (Dz. U. z 2014 r. poz. 393). Zasady dotyczące właściwego przechowywania nawozów znajdują się w ustawie o nawozach i nawożeniu (Dz.U. z 2021r. poz. 76).

Ustalono zgodnie z przepisami odrębnymi (o których mowa wyżej), ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód, w tym poprzez eliminację potencjalnych zanieczyszczeń związanych z prowadzeniem gospodarki rolnej oraz ustalono „przy prowadzeniu gospodarki rolnej nakaz przestrzegania zasad dobrej praktyki rolniczej oraz zasad określonych w przepisach odrębnych.”

Położenie terenów rolniczych w części północnej i zachodniej oraz oddzielenie terenem zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych ogranicza przemieszczanie się ewentualnych uciążliwości zapachowych na planowaną i istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodziną, tym bardziej biorąc pod uwagę przeważający kierunek zachodni wiatrów.

Ustalenia zawarte w projekcie planu, w długoterminowej perspektywie, nie przyczynią się do pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego oraz stanu klimatu, a także mikroklimatu. Zapisy projektu planu dotyczą obszaru bezpośrednio sąsiadującego z terenami rolniczymi, jednak w sąsiedztwie i na terenie opracowania występuje zabudowa, a zatem na terenie tym panuje mikroklimat typowy dla obszarów wiejskich. Ustalenia projektu planu będą skutkować budową zbiornika wodnego przeciwpowodziowego oraz nowych budynków i budowli. W projekcie planu zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć inwestycji celu publicznego.

6.7 Oddziaływanie na klimat akustyczny

Na omawianym terenie źródłem hałasu jest i będzie ruch samochodowy związany z istniejącym układem komunikacyjnym znajdującym się poza granicami obszaru projektu planu. Obszar analizowany graniczy z ulicą Jarzębinową oraz z ulicą Rosnowską, będącymi drogą powiatową 2388P relacji Komorniki - Rosnówko, z ulicą Poznańską – droga powiatowa nr 2412P relacji Trzcielina - Szreniawa oraz z drogą

województwą. Drogi powiatowe ze względu na małe natężenie ruchu nie wpływają w znaczący sposób na klimat akustyczny analizowanego obszaru. Natomiast droga wojewódzka przebiegająca w sąsiedztwie analizowanego terenu będzie mieć znaczący wpływ na obszar analizowany. Sąsiadujące z obszarem projektu planu zakłady produkcyjne i magazynowe mogą wpływać w nieznacznym sposób na klimat akustyczny, głównie poprzez hałas wynikający z pracy maszyn produkcyjnych i transportu.

Największym źródłem hałasu na terenie opracowania jest droga wojewódzka leżąca poza granicami opracowania. Znajduje się ona w oddaleniu od planowanych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W sąsiedztwie drogi wojewódzkiej projektuje się tereny zabudowy zagrodowej, co jest wynikiem częściowego uwzględnienia przez Wójta uwag złożonych przez mieszkańców na etapie wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu. Na terenach zabudowy zagrodowej zlokalizowanych w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej dopuszczalne poziomy hałasu mogą zostać przekroczone.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej oraz tereny zieleni urządzonej, tereny zabudowy zagrodowej i tereny zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych podlegają ochronie akustycznej.

Droga powiatowa nr 2388P relacji Komorniki – Rosnowko i droga powiatowa nr 2412P relacji Trzcielina – Szreniawa nie zostały ujęte przy opracowywaniu map akustycznych. Mapy te opracowane zostały dla odcinków dróg powiatowych o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie. W związku z tym nie można stwierdzić, czy akustyczne standardy jakości środowiska zostały przekroczone. Prognozuje się, iż drogi te nie są źródłem hałasu, ponadnormatywnego, wymagającego podjęcia przez zarządcę drogi działań ochronnych.

Jak wskazano w art. 174 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska: „Emisje polegające na:

- 1) wprowadzaniu gazów lub pyłów do powietrza,
- 2) wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi,
- 3) wytwarzaniu odpadów,
- 4) powodowaniu hałasu,

powstające w związku z eksploatacją drogi (...), nie mogą, z zastrzeżeniem ust. 3, spowodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający tym obiektem ma tytuł prawny.” W tej samej ustawie, w art. 139 wskazano, iż: „Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska związanych z eksploatacją dróg (...) zapewniają zarządzający tymi obiektami”.

Zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie: „Budynek z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinien być wznoszony poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości określonych w przepisach odrębnych, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwość poniżej poziomu ustalonego w tych przepisach bądź zwiększających odporność budynku na te zagrożenia i uciążliwości, jeżeli nie jest to sprzeczne z warunkami ustalonymi dla obszarów ograniczonego użytkowania, określonych w przepisach odrębnych. W § 11 ust. 2 ww. rozporządzenia wymieniono poszczególne uciążliwości:

- 1) szkodliwe promieniowanie i oddziaływanie pól,
- 2) elektromagnetycznych,
- 3) hałas i drgania (wibracje),
- 4) zanieczyszczenie powietrza,
- 5) zanieczyszczenie gruntu i wód,
- 6) powodzie i zalewanie wodami opadowymi,
- 7) osuwiska gruntu, lawiny skalne i śnieżne,
- 8) szkody spowodowane działalnością górniczą.

Zaleca się, w celu ochrony przed hałasem wewnątrz budynków, podczas budowy budynków należy zastosować środki techniczne, które będą zabezpieczać nowe obiekty przed uciążliwościami. Podczas budowy nowych budynków należy zastosować rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne, które będą zmniejszać uciążliwości związane z hałasem występującym na tym obszarze, np. prace generujące hałas prowadzić w ciągu dnia, a nie w godzinach wczesno rannych czy późno popołudniowych.

Ponadto zaleca się realizację pasa zieleni izolacyjnej między źródłem emisji hałasu a obszarem emisji, stworzonego z zieleni wielowarstwowej i wysokiej, w których przeważają gatunki zimozielone. Wprawdzie aby zieleń była skutecznym ekranem akustycznym, to szerokość pasa powinna być znaczna. Zieleń ma przede wszystkim znaczenie wizualne i wpływa na odbiór hałasu związanego z komunikacją. Jeśli odbiorca nie widzi źródła hałasu i jest on chwilowy, to nie jest obierany jako uciążliwy.

Bardzo duży wpływ na emisję hałasu ma rodzaj i stan techniczny nawierzchni drogi. W celu ograniczenia emisji hałasu zaleca się dbałość o stan techniczny nawierzchni, a w przypadku jej wymiany zastosowanie „cichych nawierzchni”, które zredukują emisję.

Podsumowując, nie przewiduje się, aby planowane przeznaczenie terenu miało mieć wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego. Jednocześnie, ustalone funkcje terenów wyznaczone w projekcie planu nie przyczynią się do pogorszenia się stanu klimatu akustycznego. Głównym celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest przeznaczenie terenu na cele zbiornika retencyjnego o funkcji przeciwpowodziowej oraz ochronę terenów przed niekontrolowaną zabudową, mogącą powstawać na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

6.8 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Do zasobów naturalnych należą elementy środowiska wykorzystywane przez człowieka. Zasoby takie jak fauna i flora, wody, gleby, powietrze itd. oraz oddziaływanie ustaleń projektu planu na te zasoby naturalne zostało opisane powyżej.

Na terenie opracowania nie są zlokalizowane zasoby naturalne w postaci złóż mineralnych, a więc oddziaływanie na ten komponent środowiska nie występuje.

6.9 Oddziaływanie na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe

Na obszarze objętym projektem znajdują się stanowiska archeologiczne. W związku z powyższym w projekcie planu ustala się: „nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, w granicach stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, wyznaczonych na rysunku planu; prowadzenie badań archeologicznych realizować zgodnie z przepisami odrębnymi”.

W granicach opracowania nie występują dobra kultury współczesnej, zatem realizacja ustaleń projektu planu nie będzie miała wpływu na ten element środowiska.

Pojęcie „dobra materialne” zdefiniowano na podstawie „Słownika języka polskiego PWN”. Poprzez to pojęcie rozumie się wszystkie środki potrzebne dla rozwoju człowieka (majątek, dobytek), które istnieją fizycznie i odnoszą się do rzeczy lub usług, które zaspokajają potrzeby człowieka. Z kolei w „Encyklopedii PWN” zawarto następującą definicję wyrażenia „dobra materialne”: „materialne środki zaspokajania potrzeb ludzkich”. Uchwalenie projektu planu będzie skutkowało utworzeniem nowych dóbr materialnych, które zaspokajać będą potrzeby przyszłych użytkowników tego terenu. Na terenie opracowania powstaną działki budowlane, nowa zabudowa. Realizacja zapisów projektu planu w krótkim okresie czasu, głównie na etapie budowy może mieć wpływ na dobro materialne jakim jest infrastruktura drogowa. Oddziaływanie to będzie wiązało się z użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego do wykonania wykopów, transportu gleby oraz materiałów budowlanych. W perspektywie długoterminowej ustalenia projektu planu nie wpłyną negatywnie

na dobra materialne. Na omawianym terenie projekt planu wprowadza zmiany w przeznaczeniu terenu, na którym planuje się budowę zbiornika przeciwpowodziowego z dopuszczeniem lokalizacji m.in. budowli hydrotechnicznych piętrzące, upustowe i regulacyjne, obiektów związanych z transportem wodnym, plaży, obiektów małej architektury i plenerowych obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie Z/WS. A zatem ustalenie projektu planu mają przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, a także stworzą nowe miejsca sportu i rekreacji. Ponadto uchwalenie projektu planu będzie skutkowało również utworzeniem nowych dóbr materialnych, które zaspokajając będą potrzeby przyszłych użytkowników tego terenu. Na terenie opracowania powstaną działki budowlane, nowa zabudowa, drogi, infrastruktura techniczna, a także zbiornik przeciwpowodziowy.

6.10 Oddziaływanie na obszar Natura 2000

Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogła mieć negatywny wpływ na obszar Natura 2000, ponieważ obszar ten znajduje się poza granicami terenu objętego projektem planu. Planowane inwestycje nie będą oddziaływać na siedliska przyrodnicze, rośliny i zwierzęta objęte ochroną na obszarze Natura 2000, a zatem nie wpłyną na pogorszenie ich stanu.

Nawiązując do terenów objętych obszarowymi formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na cele ochrony otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego.

7. Rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Realizacja ustaleń projektu planu, przy zachowaniu proponowanych ustaleń planu oraz innych przepisów odrębnych, nie będzie prowadzić do niepożądanych zmian w środowisku, zatem potencjalnie zbędna stanie się kompensacja przyrodnicza.

Jednocześnie aby ograniczyć i zapobiegać negatywnemu oddziaływaniu w projekcie planu wprowadzono ustalenia dotyczące zasad w zakresie ochrony środowiska i przyrody:

- a) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- b) nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi,
- c) nakaz ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód, w tym poprzez eliminację potencjalnych zanieczyszczeń związanych z prowadzeniem gospodarki rolnej,
- d) nakaz zastosowania rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, które ograniczą negatywny wpływ na środowisko, w tym na nieruchomości sąsiednie przy realizacji przedsięwzięć ustalonych planem,
- e) nakaz wyznaczenia powierzchni biologicznie czynnej,
- f) nakaz ochrony:
  - otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego.

Realizacja ustaleń projektu planu nie stwarza zagrożenia dla form ochrony przyrody w jego otoczeniu, a w szczególności nie wpłynie na spójność obszarów Natura 2000 oraz nie wpłynie na inne obszary chronione. Zaproponowane zainwestowanie nie niesie specjalnych zagrożeń dla środowiska. Jednakże sposób ich realizacji wymaga wprowadzenia pewnych ograniczeń i zakazów w celu minimalizacji zagrożeń negatywnych oddziaływań:

- a) prowadzenie prac przez wykwalifikowany personel, poinformowany o zagrożeniach dla środowiska jakie mogą powstawać w trakcie realizacji prac;

- b) utrzymywanie maszyn budowlanych i pojazdów w sprawności i dobrym stanie technicznym;
- c) w przypadku zaobserwowania wycieku substancji ropopochodnych, zabezpieczenie i usunięcie za pomocą środków absorbujących;
- d) zakaz niszczenia siedlisk gatunków chronionych;
- e) zakaz unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych na obszarze objętym projektem planu;
- f) przypadku dokonania odkrycia chronionych grzybów roślin lub zwierząt lub kopalnych szczątków roślin i zwierząt, należy powiadomić odpowiednie instytucje zgodnie z przepisami odrębnymi
- g) na każdym etapie inwestycji zastosować technologie ograniczające w sposób maksymalny hałas oraz maksymalne ograniczenie rozmiarów budów w celu ograniczenia przekształceń wierzchniej warstwy litosfery w trakcie prac ziemnych;
- h) zabezpieczać gruntu i wód w rejonie inwestycji przed zanieczyszczeniami związanymi z pracą sprzętu zmechanizowanego i składowaniem materiałów budowlanych;
- i) wyeliminować zanieczyszczenia terenu odpadami, zwłaszcza resztkami żużlu i asfaltu oraz innych substancji o utrudnionej biodegradacji;
- j) maksymalnie skrócić czasu trwania prac budowlanych i dostosować go do pory roku i ewentualnych okresów rozrodczych zwierząt;
- k) kształtowanie zieleni z zastosowaniem gatunków przystosowanych do warunków siedliskowych obszaru planu;
- l) podczas realizacji przedsięwzięć należy działać zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami minimalizacji negatywnych skutków oddziaływania na środowisko naturalne, np. hałdowanie gruntów w celu ponownego wykorzystania itp.

Ponadto w celu efektywnego ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko, będących wynikiem realizacji ustaleń planu należy podejmować takie działania jak:

- a) ochrona przed wycinką istniejących drzew, które mają duży wpływ na kształtowanie walorów estetycznych krajobrazu;
- b) w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oszczędnie korzystać z terenu, wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnej inwestycji;
- c) roboty budowlane oraz powodujące ingerencję w zadrzewienie, poprzedzić inwentaryzacją szczegółowej drzew i krzewów w granicach wydzielonych terenów;
- d) rozbudowa sieci infrastruktury technicznej: wodociągowej i kanalizacyjnej,
- e) rozwój odnawialnych źródeł energii.

Po określeniu, przeanalizowaniu i ocenie ustaleń planu miejscowego odnoszących się do zabezpieczenia środowiska i zdrowia ludzi oraz prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody uznano, że wskazane sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych są wystarczające. Ustalenia planu dotyczące zabezpieczeń przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko, ograniczają możliwość powstania zagrożeń związanych z realizacją planowanych funkcji. Zastosowanie się do wszystkich ustaleń projektowanego dokumentu i powyższych wytycznych powinno znacznie ograniczyć lub nawet wykluczyć część negatywnych oddziaływań na środowisko.

Teren objęty projektem planu znajduje się poza obszarem Natura 2000. Przewidywany sposób zagospodarowania terenu nie będzie miał wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

8. Propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu

Alternatywnym rozwiązaniem dla zagospodarowania przestrzennego zgodnie z projektem planu jest wariant zerowy, oznaczający zaniechanie opracowywania projektowanego dokumentu. W przypadku zaniechania prac nad projektem teren ten będzie użytkowany jak dotychczas oraz zgodnie z obowiązującym miejscowym planem. Obecnie dla południowego krańca przedmiotowego terenu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru wzdłuż drogi krajowej nr 5 Poznań – Wrocław, Szreniawa – Rosnówko, uchwalony uchwałą Nr XXXVI/251/98 Rady Gminy Komorniki z dnia 27 kwietnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Z 1998 r. Nr 19 poz. 250), w którym przeznacza się teren na cele komunikacji kołowej.

Innym rozwiązaniem jest wyznaczenie innych funkcji aniżeli przewidziane w projekcie planu, np. funkcji usługowej, produkcyjnej czy magazynowej. Jednak ze względu na istniejącą w sąsiedztwie zabudowę mieszkaniową, zastane środowisko oraz ustalenia studium, taki wariant jako alternatywa jest niepożądany. Prowadziłby do strat w środowisku i niefunkcjonalnego wykorzystania terenu, który w większości pozostawia się wolny od zabudowy.

Kolejnym rozwiązaniem alternatywnym byłoby również wyznaczenie możliwości realizacji planowanej funkcji w innym miejscu niż obszar planu. Jednakże przewidywane zagospodarowanie na cele zbiornika wodnego, który planowany jest jako kontynuacja zbiornika (również planowanego), w północno-zachodnim sąsiedztwie obszaru planu, ogranicza miejsca zmiany potencjalnej lokalizacji.

Opracowanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podtrzymuje kierunki zagospodarowania zgodne z polityką przestrzenną gminy określoną Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki zatwierdzonym Uchwałą Nr LII/348/2010 Rady Gminy Komorniki z dnia 25 października 2010 r. z późniejszymi zmianami.

Przeznaczenie obszaru opracowania zgodnie z projektem planu jest uzasadnione, ponieważ planowane funkcje są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi, z dotychczasowym zagospodarowaniem oraz zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki. W projekcie planu uwzględniono konieczność ochrony środowiska przyrodniczego. Projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi.

9. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko wykonano na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie.

W części pierwszej niniejszego opracowania przedstawiono informacje wstępne dotyczące tworzonego dokumentu, którego realizację podjęto uchwałą XIII/92/2019 Rady Gminy Komorniki z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie. Uchwałą Nr XX/178/2020 Rady Gminy Komorniki z dnia 20 lutego 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XIII/92/2019 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie zmieniono załącznik graficzny, określający granice obszaru objętego projektem planu.

Obszar opracowania jest zlokalizowany w rejonie drogi wojewódzkiej w Komornikach i Szreniawie oraz Rosnowie. Obszar projektu obejmuje teren o powierzchni ok. 115,1 ha. Przedstawiono podstawy

formalno-prawne prognozy. Obowiązek jej wykonania wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennych. Zakres i stopień szczegółowości został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu. Celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest przeznaczenie terenu na cele zbiornika retencyjnego o funkcji przeciwpowodziowej oraz ochronę terenów przed niekontrolowaną zabudową, mogącą powstawać na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Przedstawiono metodykę pracy oraz wykorzystane materiały: specjalistyczną literaturę, materiały kartograficzne, akty prawne, dokumenty i inne. Zawarto informacje o zawartości dokumentu oraz o jego powiązaniach z innymi dokumentami. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi uzupełnienie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa następujące przeznaczenie obszaru: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej (MN/U), tereny zabudowy zagrodowej (RM), tereny rolnicze (R), tereny zieleni urządzonej (ZP), teren zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych (Z/WS), teren wód – rów (W), tereny dróg publicznych klasy zbiorczej (KDZ), teren drogi publicznej klasy dojazdowej (KDD), tereny dróg wewnętrznych (KDW), teren ciągu pieszo-jezdnego (KX), teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyka (E). Ponadto projekt określa m.in.: zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznej, zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania na terenach wyznaczonych w projekcie planu, granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa, szczegółowe zasady i warunki scalenia i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, ustalenia dla terenu dróg publicznych i wewnętrznych oraz dotyczące zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną. Projekt planu powiązany jest m.in. z Programem ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025, Programem Ochrony Środowiska dla gminy Komorniki na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 i podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W dalszej części tego rozdziału zawarto propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektu planu. Niezależnie do monitoringu państwowego, przy realizacji zabudowy, następuje dwuetapowa analiza porealizacyjna, tj. na etapie budowy – to zgodnie z przepisami, nadzór leży w gestii kierownika budowy oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Z kolei na etapie eksploatacji inwestycji, możliwości monitoringu leżą zarówno po stronie organu samorządu gminnego, poprzez kontrolę: stanu powietrza oraz wpływ zanieczyszczeń powietrza na ekosystemy, stanu wód podziemnych i wód powierzchniowych, stanu gleby i ziemi, stanu elementów różnorodności biologicznej, w tym lasów, siedlisk przyrodniczych i gatunków, gospodarki odpadami – ewidencjonowanie umów na wywóz odpadów stałych ale i w przypadku działalności gospodarczej kontrola pod kątem prowadzonej ewidencji posiadanych odpadów, poprawności użytkowania terenu w ramach wizji okazjonalnych, np. o jakiej funkcji jest powierzchnia deklarowana dla określenia wysokości podatku i jej wielkość oraz np. przeprowadzanie kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych.

Zamieszczono także informację, że ustalenia projektowanego dokumentu nie będą mieć transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W rozdziale drugim niniejszej prognozy scharakteryzowano obszar opracowania pod kątem położenia, użytkowania i zagospodarowania analizowanego terenu. Teren analizy położony jest w wielkopolskim, powiecie poznańskim, gminie Komorniki. Teren objęty projektem planu położony jest na terenie trzech wsi: Komorniki, Szreniawa i Rosnowo. Od wschodu obszar planu ograniczony jest drogą wojewódzką, od zachodu – drogą powiatową nr 2388P, od północy drogą gminną – ul. Benedykta Wielocha oraz gruntami rolnymi, od południa – drogą powiatową nr 2412P. Obszar analizowany stanowią w dużej mierze grunty rolne. W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego obszaru występują tereny rolnicze oraz tereny zabudowane. Omówiono rzeźbę terenu, budowę geologiczną oraz warunki glebowe, hydrograficzne. Teren znajduje się na terenie mezoregionu Wysoczyzna Grodziska. Obszar opracowania leży na utworach z ery kenozoiku, okresu czwartorzędu: glinach zwałowych, ich zwiertzelinach oraz piaskach i żwirach lodowcowych pochodzących z epoki plejstocenu. Na większości obszaru znajdują się gliny i pyły o słabej przepuszczalności gruntów, w rejonie rowu melioracyjnego występują grunty organiczne o zmiennej przepuszczalności gruntów. W północnej części analizowanego obszaru przy drodze powiatowej nr 2388P – ul. Rosnowska występują piaski i skały lite silnie uszczelnione o średniej przepuszczalności gruntów. Zgodnie z mapą zasadniczą, obszar analizy stanowią m.in. grunty orne (R), sady (S), łąki trwałe (Ł), grunty pod rowami (W), drogi (dr). Na obszarze objętym projektem planu nie znajdują się złoża surowców mineralnych, obszary górnicze ani tereny górnicze. W odległości ok. 260 m na północ przepływa rzeka Wirynka, a w odległości ok. 6 km, na wschód – rzeka Warta. Na obszarze projektu planu przepływa rów, do którego wpływa kilka pobocznych rowów melioracyjnych. Teren należy do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych nr 224 i Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 60. W rozdziale tym opisano także klimat lokalny, jakość powietrza atmosferycznego, krajobraz przyrodniczy i kulturowy oraz faunę i florę. Teren charakteryzuje się bardzo dużą liczbą dni w roku z bardzo ciepłą, pochmurną pogodą, ale bez opadu. Źródłami hałasu na obszarze objętym opracowaniem jest komunikacja drogowa. Omawiany teren przylega bezpośrednio do drogi powiatowej nr 2388P – ul. Jarzębinowa, drogi powiatowej 2412P – ul. Poznańska oraz drogi wojewódzkiej. Na obszarze objętym projektem planu występują stanowiska archeologiczne. Teren objęty projektem planu stanowią grunty rolne, takie jak: grunty orne, sady i łąki trwałe, poprzecinane siecią rowów melioracyjnych. Porośnięty jest on częściowo roślinnością trawiastą jak i również drzewami i krzewami. Teren użytkowany rolniczo charakteryzuje się ujednoliczoną i uproszczoną strukturą gatunkową roślin. Poruszono również problematykę potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu. Teren objęty opracowaniem będzie nadal użytkowany jak dotychczas, czyli zasadniczo jako tereny rolnicze oraz zgodnie z obowiązującym miejscowym planem.

Rozdział trzeci dotyczy stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Nie przewiduje się, by teren projektu planu był objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, zatem odstąpiono od określenia istniejącego stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

W rozdziale czwartym zidentyfikowano problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu. Obszar jest narażony na hałas z uwagi na ruch komunikacyjny. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej oraz teren zieleni urządzonej i teren zieleni lub wód podlegają ochronie akustycznej. Na analizowanym terenie występują obszarowe formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Analizowany obszar położony jest w granicach otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego. Ocenia się, iż wprowadzone zagospodarowanie nie będzie znacząco oddziaływać na sąsiadujące obszary Natura 2000 oraz na inne tereny chronione.

W rozdziale piątym omówiono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, a także sposób, w jaki zostały one uwzględnione w czasie tworzenia dokumentu. Wymienia się cele ochrony środowiska zawarte m.in. w dokumentach krajowych takich jak „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (co najmniej dobry stan wód powierzchniowych i

podziemnych) i „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska). Cele zostały uwzględnione m.in. poprzez zapisy dotyczące odprowadzania wód opadowych i roztopowych.

W rozdziale szóstym przedstawiono przewidywane oddziaływanie i wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska: różnorodność biologiczną, faunę i florę, ludzi, gleby i powierzchnię ziemi, wody, krajobraz, powietrze atmosferyczne i klimat lokalny, klimat akustyczny, zasoby naturalne, dobra materialne oraz na obszary Natura 2000. Przewiduje się, że uchwalenie projektu planu może mieć wpływ na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę. W ramach nasadzeń zaleca się rośliny rodzime i zakazuje się sadzenia roślin zakazanych. Przy zachowaniu ww. przepisów oraz ustaleń planu, oddziaływanie istniejących linii będzie pomijalne. Nie będzie miało znaczenia dla form zagospodarowania ustalonych planem, za wyjątkiem konieczności zachowania stosownych odległości. Infrastrukturą leżącą w obszarze planu jest wodociąg, jednak jego obecność nie będzie oddziaływać na stan powietrza. Zgodnie z art. 144 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Zatem do obowiązków inwestora będzie należało zastosowanie na terenie przedsięwzięcia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych skutecznie ograniczających rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń powietrza oraz hałasu i drgań na tereny sąsiednie. Gleby częściowo uległy już przekształceniom antropogenicznym. Kontynuacja prac budowlanych na tym terenie spowoduje dalsze przekształcenia gleby. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstaną nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych. W wyniku realizacji zabudowań oraz utwardzania terenu, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Nastąpi również trwałe przekształcenie struktury gruntu do głębokości wykonania wykopów pod budynki i infrastrukturę techniczną. W wyniku realizacji kondygnacji podziemnej nastąpi również oddziaływanie na środowisko gruntowe. Będzie to oddziaływanie negatywne, a związane będzie m.in. ze zmianami w powierzchni ziemi, które powstaną w wyniku prac ziemnych związanych z wykonaniem wykopów oraz budową fundamentów budynków. Wykonanie fundamentów i wykopów na cele realizacji kondygnacji podziemnej będzie wiązać się z umieszczeniem w glebie elementów konstrukcji budowlanych i materiałów budowlanych. Przewiduje się, że uchwalenie projektu planu, w długoterminowej perspektywie, nie będzie mieć negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę. Nie przewiduje się znacznego negatywnego oddziaływania projektowanego przeznaczenia na ludzi. Budowa zbiornika i lokalizacja plenerowych budowli sportowo-rekreacyjnych może mieć pozytywny wpływ na społeczność gminy, poprzez rekreacyjne zagospodarowanie. Ustalenia projektu planu spowodują pośrednie oddziaływanie na rzekę Wirynka, płynącą w pobliżu obszaru opracowania oraz zasoby ilościowe i jakościowe wód powierzchniowych. Projekt planu przewiduje przeznaczenie terenu m.in. na cele zbiornika wodnego przeciwpowodziowego. Utworzenie zbiornika wodnego spowoduje zmianę dna i brzegów rowu. Zmianie ulegną warunki fizyczne, chemiczne i biologiczne wody. Wytworzy się nowy ustrój termiczny w zbiorniku. Utworzony zbiornik zostanie zasiedlony w ciągu kilku lat. Prognozuje się, iż realizacja zbiornika wpłynie na bilans ilościowy wód, poprzez ich retencję. Zbiornik wodny może wpłynąć na zmiany ilościowe wód powierzchniowych, przejmując ich nadmiar. Zmiany te mogą mieć charakter długoterminowy, w zależności od ilości opadów atmosferycznych. Projekt miejscowego planu zakłada, że odprowadzanie wód opadowych i roztopowych będzie następować w sposób zgodny z przepisami odrębnymi. Powierzchnie zabudowane i utwardzone, a więc nieprzepuszczalne oznaczają przyspieszony odpływ wód z obszaru analizy oraz obniżenie ewapotranspiracji. Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie, zapisy projektu planu zachowują minimalne warunki gospodarki wodnej obszarów zurbanizowanych, wynikające z przepisów

odrębnych, w tym obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych będzie następować zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli możliwa będzie retencja tych wód lub wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań. Obecnie kierunkiem, w jakim podążają współczesne obszary zurbanizowane jest odzyskiwanie przestrzeni miast dla wody i zieleni. Miasto ma stać się tzw. sponge city – miastem gąbką. Koncepcja ta polega na tym, że miasto ma działać jak gąbka – pochłaniać wodę. Zatrzymana woda powinna zostać oczyszczona i wykorzystana. Wody opadowe mogą być wykorzystywane np. jako woda do podlewania zieleni. Sposobami na zagospodarowanie są zbiorniki retencyjne i zielone dachy. Innymi rozwiązaniami są np. ogrody deszczowe i place wodne. Rozwiązania te sprawiają, że wody opadowe i roztopowe są zatrzymywane na terenie, a dzięki spływowi przez trawy, są naturalnie oczyszczane na miejscu, a tempo ich spływu do odbiornika zostaje spowolnione. Ustalony zapis sprawia również, że zapisy projektu planu w zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych będą ciągle aktualne. Przyjęte rozwiązania wodami opadowymi w przypadku zagospodarowania na terenie inwestycji będą sprzyjać ich zatrzymywaniu wód gruntowych, zwłaszcza w porach roku o dużym opadzie. Jako że plan dopuszcza rozwiązania mające na celu zatrzymanie wody na terenie i jej wykorzystanie w okresach suszy to w skali roku hydrologicznego, bilans ilościowy pozostanie na tym samym poziomie, ewentualnie z nadwyżką, co przy obniżaniu się poziomu wód gruntowych może być rozwiązaniem korzystnym. Natomiast odprowadzenie wód opadowych do kanalizacji może wpłynąć ujemnie na zasoby ilościowe wód opadowych i roztopowych. Brak retencji wód co przy obniżaniu się poziomu wód gruntowych nie jest rozwiązaniem korzystnym. Dla sytuacji ekstremalnych przy deszczach nawalnych, wskazane rozwiązanie gospodarki wodnej ocenia się jako prawidłowe, aby zapewnić bezpieczeństwo użytkownikom terenu i środowisku (możliwość spływu do projektowanego zbiornika i na tereny rolnicze). Stosowanie Kodeksu dobrych praktyk rolniczych w połączeniu z zapisami planu, w którym również ujęto stosowne nakazy, pozwalają na prognozowanie, iż przeznaczenie terenu zawarte w projekcie planu nie będzie mieć wpływu na jednolite części wód, nie wpłynie także na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Pod względem zmian krajobrazowych, wykształcą się nowe przestrzenie, enklawa terenu mieszkaniowego, pas terenu z zielenią i zbiornikiem wodnym. Otoczenie w postaci terenów rolniczych pozostanie bez zmian, będzie przedpołem ekspozycji inwestycji na terenach do tego przewidzianych w planie. Przeznaczenie terenu zawarte w projekcie planu nie będzie mieć wpływu na jednolite części wód, nie wpłynie także na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Przeobrażenia krajobrazu, kulturowego jak i przyrodniczego, na obszarze opracowania będą znaczne. W wyniku uchwalenia projektu planu, na jak dotąd niezagospodarowanym terenie, pojawią się m.in. nowe budynki mieszkalne jednorodzinne oraz zbiornik wodny przeciwpowodziowy. Biorąc pod uwagę walory estetyczne, utworzenie zalewu wpłynie na urozmaicenie i uatrakcyjnienie krajobrazu na terenie opracowania, jak również okolicy. Ustalone parametry i wskaźniki zagospodarowania przestrzennego dla nowej zabudowy nawiązują do istniejącej zabudowy na obszarze planu, a także w sąsiedztwie. Przez teren opracowania przebiega pas technologiczny napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia o szerokości 14,0 m, w granicach którego obowiązuje zakaz sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym. Obecne zagospodarowanie terenu jak i jego sąsiedztwa przyczynia się do zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Na obszarze planu jest ono spowodowane emisją spalin związaną z ruchem drogowym, a także ogrzewaniem budynków mieszkalnych znajdujących się w sąsiedztwie i na terenie opracowania. Ustalenia zawarte w projekcie planu, w długoterminowej perspektywie, nie przyczynią się do pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego oraz stanu klimatu, a także mikroklimatu. Z terenami rolniczymi wiąże się jedynie ewentualne uciążliwości zapachowo/odorowe, związane z wykorzystaniem naturalnych nawozów. Jednakże oddalenie od terenów zabudowanych i sezonowość stosowania nawozów powoduje, że ewentualne oddziaływania na jakość powietrza będzie miejscowa, nieznaczna i chwilowa. Ponadto stosowanie Kodeksu dobrej praktyki rolniczej, w którym określono praktyki, zasady i procedury m.in. działań w zakresie ochrony powietrza, mających na celu ograniczenie emisji substancji zapachowoczynnych

z produkcji rolniczej, poprzez prawidłowe stosowanie nawozów. Ustalono zgodnie z przepisami odrębnymi (o których mowa wyżej), ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód, w tym poprzez eliminację potencjalnych zanieczyszczeń związanych z prowadzeniem gospodarki rolnej oraz ustalono „przy prowadzeniu gospodarki rolnej nakaz przestrzegania zasad dobrej praktyki rolniczej oraz zasad określonych w przepisach odrębnych.” Położenie terenów rolniczych w części północnej i zachodniej oraz oddzielenie terenem zieleni lub wód powierzchniowych śródlądowych ogranicza przemieszczanie się ewentualnych uciążliwości zapachowych na planowaną i istniejącą zabudowę mieszkaniową, tym bardziej biorąc pod uwagę przeważający kierunek zachodni wiatrów. Nie przewiduje się nowych oddziaływań na zasoby naturalne. Na obszarze objętym projektem planu występują stanowiska archeologiczne. W perspektywie długoterminowej ustalenia projektu planu nie wpłyną negatywnie na dobra materialne. Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogła mieć negatywny wpływ na obszar Natura 2000, ponieważ obszar ten znajduje się poza granicami terenu objętego projektem planu.

Rozdział siódmy prezentuje rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. Realizacja ustaleń projektu planu, przy zachowaniu proponowanych ustaleń planu oraz innych przepisów odrębnych, nie będzie prowadzić do niepożądanych zmian w środowisku, zatem potencjalnie zbędna stanie się kompensacja przyrodnicza. Jednocześnie aby ograniczyć i zapobiegać negatywnemu oddziaływaniu w projekcie planu wprowadzono ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska i przyrody. Realizacja ustaleń projektu planu nie stwarza zagrożenia dla form ochrony przyrody w jego otoczeniu, a w szczególności nie wpłynie na spójność obszarów Natura 2000 oraz nie wpłynie na inne obszary chronione. Zaproponowane zainwestowanie nie niesie specjalnych zagrożeń dla środowiska. Jednakże sposób ich realizacji wymaga wprowadzenia pewnych ograniczeń i zakazów w celu minimalizacji zagrożeń negatywnych oddziaływań. Po określeniu, przeanalizowaniu i ocenie ustaleń planu miejscowego odnoszących się do zabezpieczenia środowiska i zdrowia ludzi oraz prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody uznano, że wskazane sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych są wystarczające. Ustalenia planu dotyczące zabezpieczeń przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko, w zasadzie eliminują możliwość powstania zagrożeń związanych z realizacją funkcji sportu i rekreacji. Zastosowanie się do wszystkich ustaleń projektowanego dokumentu i powyższych wytycznych powinno znacznie ograniczyć lub nawet wykluczyć część negatywnych oddziaływań na środowisko. Teren objęty projektem planu znajduje się poza obszarem Natura 2000, a przewidywany sposób zagospodarowania terenu nie będzie wpływał na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

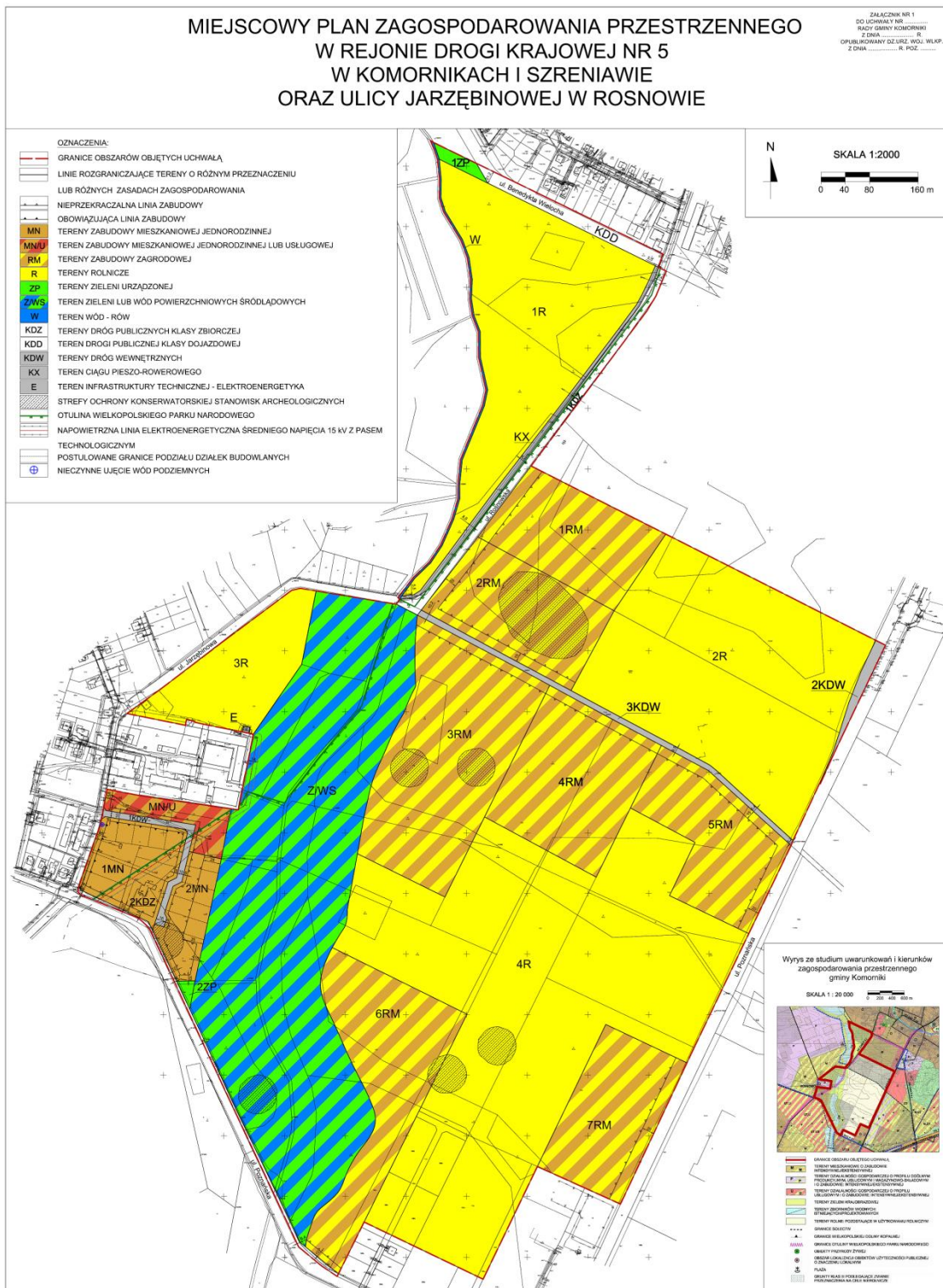
W rozdziale ósmym przedstawiono rozwiązanie alternatywne jakim jest wariant zerowy, oznaczający zaniechanie opracowywania projektowanego dokumentu. Innym rozwiązaniem jest wyznaczenie innych funkcji aniżeli przewidziane w projekcie planu, np. funkcji usługowej, produkcyjnej czy magazynowej. Jednak ze względu na istniejącą w sąsiedztwie zabudowę mieszkaniową, zastane środowisko oraz ustalenia studium, taki wariant jako alternatywa jest niepożądany. Prowadziłby od strat w środowisko i niefunkcjonalnego wykorzystania terenu, który w większości pozostawia się wolny od zabudowy. Kolejnym rozwiązaniem alternatywnym byłoby również wyznaczenie możliwości realizacji planowanej funkcji w innym miejscu niż obszar planu. Jednakże przewidywane zagospodarowanie na cele zbiornika wodnego, który planowany jest jako kontynuacja zbiornika (również planowanego), w północno-zachodnim sąsiedztwie obszaru planu, ogranicza miejsca zmiany potencjalnej lokalizacji. Opracowanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podtrzymuje kierunki zagospodarowania zgodne z polityką przestrzenną gminy określoną Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komorniki zatwierdzonym Uchwałą Nr LII/348/2010 Rady Gminy Komorniki z dnia 25 października 2010 r. z późniejszymi zmianami. W projekcie planu uwzględniono konieczność ochrony środowiska przyrodniczego. Projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony

Prognoza oddziaływania na środowisko
dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie
oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie

środowiska, ochrony przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi.

Podsumowując, projekt planu spełnia wymagania ochrony środowiska, zmierzające do zachowania najważniejszych walorów przyrodniczych i kulturowych omawianego obszaru.

Załącznik nr 1 do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie – rysunek planu

Załącznik nr 2 do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie drogi krajowej nr 5 w Komornikach i Szreniawie oraz ulicy Jarzębinowej w Rosnowie – Oświadczenie autora

Oświadczenie autora

Oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Agnieszka Borkowska